

2016
SEKTÖR
RAPORU

2016 YILI SEKTÖR RAPORU

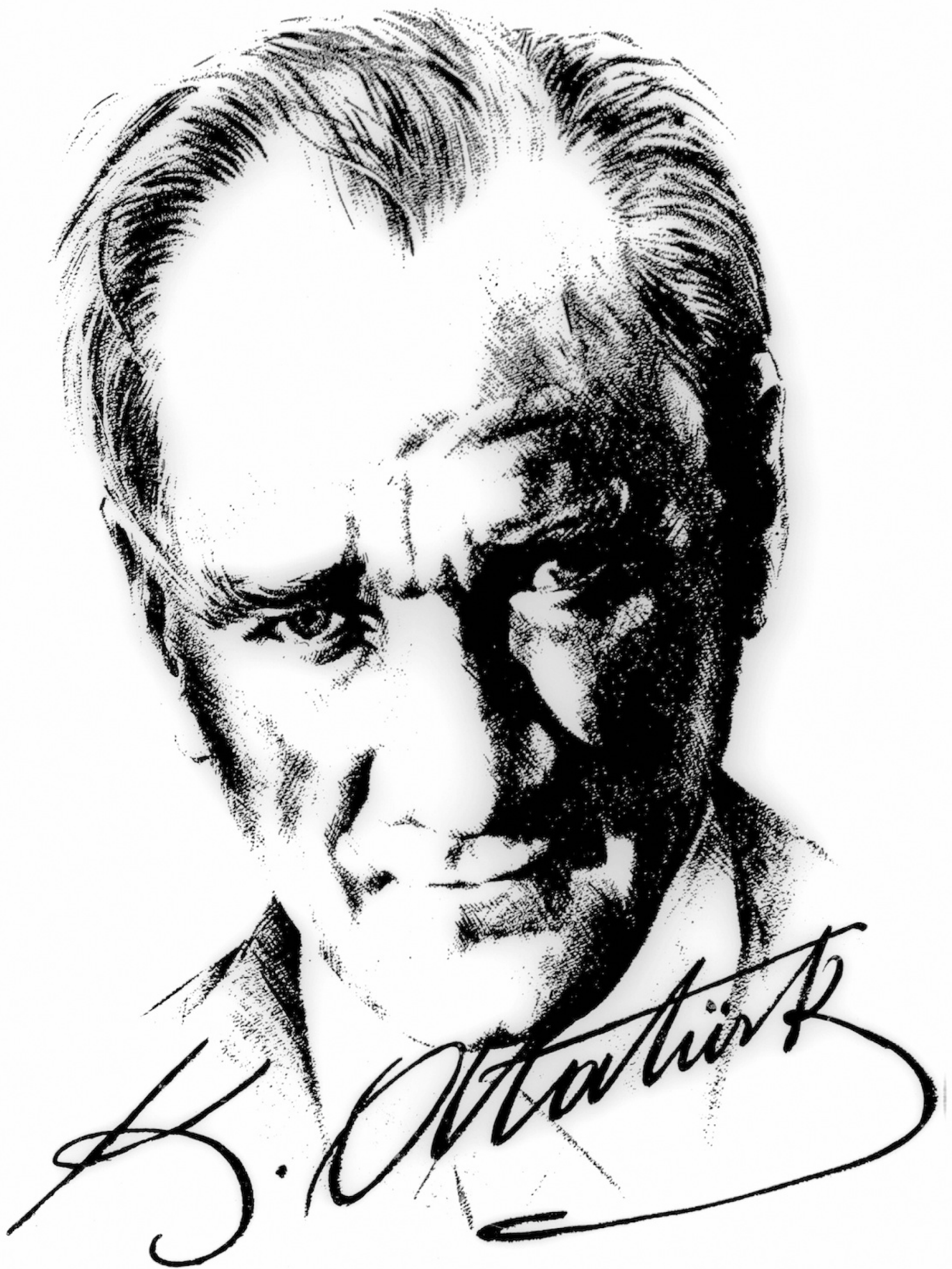
**Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü
2016 Yılı Sektör Raporu,**

13.12.2016 tarihli ve 29917 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan
2017 Yılına Ait Genel Yatırım ve Finansman Programının
Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esasların Belirlenmesine Dair
Tebliğin ilgili hükümleri çerçevesinde hazırlanmıştır.

Ankara, 2017

DEVLET MALZEME OFİSİ

1. GENEL HATLARIYLA KAMU ALIMLARI.....	5
2. KAMU ALIMLARINA KÜRESEL BAKIŞ.....	5
3. TÜRKİYE'DE KAMU ALIMLARI SEKTÖRÜ.....	7
4. DEVLET MALZEME OFİSİNİN SEKTÖR İÇİNDEKİ YERİ.....	11
a) Tarihçe.....	11
b) Misyon, Vizyon ve Temel Değerler.....	13
c) Faaliyet Konuları.....	13
d) Organizasyon Yapısı.....	15
e) İnsan Kaynakları.....	16
f) Faaliyet Bilgileri.....	16
i. Satınalma.....	16
ii. Pazarlama ve Satış.....	19
iii. Üretim ve Basım.....	28
iv. Kalite Kontrol.....	31
g. 2016 Yılında Yürütülen Önemli Çalışmalar.....	33
i. Faaliyet Konularının Geliştirilmesine Yönelik Çalışmalar.....	33
ii. Katalog Sisteminin İşleyişi ve Geliştirilmesine Yönelik Çalışmalar.....	34
iii. Tedarik Sisteminin Geliştirilmesine Yönelik Çalışmalar.....	35
iv. Tanıtım Faaliyetlerine Yönelik Çalışmalar.....	36
v. Yurtiçi ve Yurtdışı İşbirliği Çalışmaları.....	37
vi. İç Kontrol Sisteminin Oluşturulması ve İç Denetim Çalışmaları.....	37
5. DMO'NUN DÜNYADAKİ BENZER KURUMLARLA KARŞILAŞTIRILMASI.....	38
SONUÇ.....	44

TABLolar

Tablo 1 - Kamu Alımlarının GSYİH İçindeki Payı.....	7
Tablo 2 - 2016 Yılı Kamu Alımlarının İhale Usullerine Göre Dağılımı.....	9
Tablo 3 - Kamu Mal Alımları İçindeki DMO Payı.....	9
Tablo 4 - Tedarik Usullerine Göre Alımlar.....	18
Tablo 5 - Tedarik Usullerine Göre Tedarikçi Sayılar.....	19
Tablo 6 - Tedarik Usullerine Göre Satışlar.....	20
Tablo 7 - Katalog Sözleşmesi Kapsamındaki Satışlar ve Müşteri Sayıları.....	21
Tablo 8 - Katalog Sözleşmesi Kapsamındaki Sipariş Sayıları ve Ürün Çeşitleri.....	22
Tablo 9 - Tedarik Usullerine Göre Ürün Çeşitleri.....	23
Tablo 10 - Tedarik Usullerine Göre Müşteri Sayıları.....	23
Tablo 11 - Bütçe Türlerine Göre Müşteri Sayıları.....	24
Tablo 12 - Satışların Bütçe Türlerine Göre Müşteri İdarelere Dağılımı.....	25
Tablo 13 - Elektronik Satış Tutarı ve Müşteri Sayısı.....	26
Tablo 14 - Elektronik Satış Sipariş Sayısı ve Ürün Çeşidi.....	27
Tablo 15 - Atölyeler İtibariyle Üretim ve Maliyet Durumu.....	29
Tablo 16 - Basım İşletme Müdürlüğü Üretim Bilgileri.....	30
Tablo 17 - Kalite Kontrol Faaliyetlerine İlişkin Bilgiler.....	32
Tablo 18 - 2016 Yılı Faaliyet Sonuçları.....	32
Tablo 19 - Merkezi Satınalma Organlarının İdari Yapıları.....	42
Tablo 20 - Ülkelerin Tedarik Sistemlerinin İşleyişleri.....	43

GRAFIKLER

Grafik 1 - Kamu Mal Alımları İçindeki DMO Payı.....	10
Grafik 2 - 2016 Yılı Personel Durumu.....	16
Grafik 3 - Elektronik Satış Verilerine İlişkin Değişim Oranları.....	27

ŞEMALAR

Şema 1 - Temel Değerler.....	13
Şema 2 - Devlet Malzeme Ofisi Organizasyon Şeması.....	15

DEVLET MALZEME OFİSİ

1. GENEL HATLARIYLA KAMU ALIMLARI

Kamu alımları; kamu kurum ve kuruluşlarının, görevlerini yerine getirebilmek için ihtiyaç duydukları mal, hizmet ve yapım işlerini, seçilmiş yükleniciler aracılığıyla, ilgili mevzuatta belirtilen usul ve esaslara uygun şekilde temin etmelerine verilen isimdir. Kamu alımlarının gerçekleştirildiği kamu alım süreci; ihtiyaçların belirlenmesi ve gerekli kaynağın sağlanması ile başlayıp ihtiyacın tanımlanması ve sonrasında ihtiyacın temininde uygulanacak usulün seçilmesi ile devam eder. Alım işleminin sözleşmeye bağlanması ve ihtiyaç duyulan malın usulüne uygun olarak teslim edilmesiyle ya da hizmet veya yapım işinin tamamlanmasıyla son bulur.

Kamu kurumlarının mal ve hizmet ihtiyaçlarının karşılanmasında; kamu hizmetlerinin devamlılığı ve tahsis edilen kamu kaynağının etkin, verimli ve ekonomik kullanımı temel önceliklerdir. Kamu kaynaklarının etkin kullanımı, ayrılan kaynakla en uygun mal ve hizmet bileşeninin tedarik edilmesi, dolayısıyla kamu alımları sonucu ortaya çıkan fırsat maliyetinin minimuma indirilmesi anlamına gelmektedir. Kamu kaynağının verimli kullanılmasında ise ayrılan kaynakla tedarik edilen ürünün ihtiyaçlara yeterli ölçüde karşılık verip vermediğine bakılmasıdır. Böylelikle tedarik edilen mal veya hizmetle vatandaşlar için daha nitelikli kamu hizmeti sunularak, kamu hizmetlerinin devamlılığı sağlanır. Kamu kaynaklarının ekonomik kullanımı yoluyla ise; kamu alımı için tahsis edilen kaynaktan tasarruf edilerek, bu tutarın diğer kamusal hizmetlerde kullanımının önü açılabilmektedir.

Ülkeler, kamu hizmetlerinin devamlılığı ve en uygun kaynak kullanımı gibi temel hedeflerinin yanı sıra; sektörel ve bölgesel kalkınma hedeflerinin gerçekleştirilmesi, yerli üretimin teşvik edilmesi, ARGE çalışmalarının güçlendirilmesi ve KOBİ'lerin desteklenmesi gibi dolaylı hedefleri de içeren daha detaylı politikalar da takip etmektedirler. Bu kapsamda, ülkedeki kamu kurumlarının birçoğunu ya da bazı durumlarda bütünü ilgilendiren çok yıllık plan ve programlarla bu politikalar ulusal bir boyut kazanmaktadır. Kamu kurumları ise kendi planlarını bu ulusal programlara göre hazırlayarak uygulamada yeknesaklık ve faaliyetlerinde operasyonel farkındalık yaratmaya çalışmaktadır.

Ulusal politikaların ve bunlarla eşgüdümlü uygulanan kurumsal alım politikalarının başarısı; konulacak gerçekçi hedeflere ulaşma konusunda kamunun ve özel sektörün işbirliği içinde çalışması ve konulan hedeflerin paydaşlarca da sahiplenmesiyle mümkündür.

2. KAMU ALIMLARINA KÜRESEL BAKIŞ

Kamu bütçelerinde önemli bir paya sahip olan kamu alımları, kamu kaynaklarının hukuka uygun, etkili ve verimli kullanımı, şeffaflık, rekabet ve hesap verilebilirliğin sağlanmasının yanı sıra; ekonomik, sosyal, siyasi ve mali amaçlara ulaşılması bakımından da önemli işlevlere sahiptir.

Kamu alımları GSYH'nin, küresel düzeyde %15-20'sine, Avrupa Birliği'nde %14'üne tekabül etmektedir. Her yıl Avrupa Birliğinde 250.000'in üzerinde kamu kuruluşu mal, hizmeti ve yapım işi konularında

harcama yapmaktadır. Enerji, nakliye, atık yönetimi, sosyal koruma, sağlık ve eğitim hizmeti gibi pek çok alanda yapılan harcamalar için de en önemli müşteriler yine kamu kuruluşlarından oluşmaktadır. ¹

Kamu alımları, vergi mükelleflerinden elde edilen gelirle karşılanan kamu harcamalarının önemli bir kısmını oluşturduğundan (OECD'ye üye ülkelerde GSYH'nin %12'si ve kamu harcamalarının %29'u), hükümetlerin, kaliteli hizmet sunumunu sağlamak ve kamu yararını korumak amacıyla, kamu alımlarını verimli bir şekilde gerçekleştirmesi önem kazanmaktadır. ²

OECD ülkelerinde daha etkin bir tedarik politikası sonucunda; herhangi bir mal ve hizmet grubu için maliyetlerde %10'luk bir azalma, toplam kamu harcamalarında %2,9, GSYH'de ise %1,3 oranında bir tasarruf anlamına gelmektedir.

Bu doğrultuda; başta AB ve OECD üyesi ülkeler olmak üzere, dünya genelinde pek çok ülke, kamu tedarik süreçlerinin etkili, şeffaf, adil bir biçimde gerçekleştirilmesi; kamusal ihtiyaçların standart bir kalitede, hızlı ve uygun fiyatlarla karşılanması amacıyla kamu tedarik plan ve stratejilerini oluşturmuşlardır.

Birleşmiş Milletler, Dünya Ticaret Örgütü, Avrupa Birliği, Dünya Bankası gibi bazı uluslararası ve uluslararası kuruluş ve organizasyonlar ise kamu alımlarının genel çerçevesini belirleyen daha üst seviyede bir takım düzenlemeler yaparak; kamu alımlarında etkin kaynak kullanımı ile toplumsal ve çevresel politika hedeflerine ulaşılmasına katkı sağlamayı amaçlamışlardır.

Dünya Ticaret Örgütü tarafından kabul edilen ve son olarak 06.04.2014 tarihinde güncellenerek yürürlüğe giren Kamu Alımları Anlaşması ile daha önce anlaşma kapsamına dâhil edilmemiş kurum ve kuruluşlar kapsama alınarak uluslararası ticaretin geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Kamu alımlarında ayrımcılığın önlenmesine yönelik; az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin kalkınma, finans ve ticaret konularındaki ihtiyaçlarını dikkate alarak eşik değerler ile ilgili esneklikler kabul edilmiştir. Ayrıca kamu alımlarında şeffaflığı arttırmak adına elektronik tedarik araçları kullanmanın ve kullanımının teşvik edilmesinin gerekliliği vurgulanmıştır. ³

Öte yandan, dünya genelindeki gelişmiş ülkeler, günümüzde kamu alımlarında toplumsal ve çevresel faktörleri daha fazla dikkate almaktadır. Dünya Bankası ihalelerinde kalitenin, maliyetten daha önemli bir ölçüt kabul edilmesi -değerlendirme ağırlıkları; %80 kalite ve %20 fiyat- ve ürün sınıflandırmalarında çevre için konulmuş gerekliliklerin aranması, bu eğilime örnektir.

Avrupa Birliği Kamu Alımları Direktiflerinde yapılan 2014 yılındaki güncellemelerle; e-tedarik araçlarının kullanımının 2018 yılına kadar zorunlu hale getirilmesi, ihalelerin beyan esaslı yapılması, ihalelerde sürelerin kısaltılması, ihaleler sonuçlandırılırken, yaşam döngüsüne dayalı maliyet hesaplaması yapılabilmesi, ekonomik açıdan en avantajlı teklifin hem tek ölçüt olarak fiyat, hem de en iyi fiyat-kalite oranı esas alınarak yeni bir değerlendirme ölçütü olarak kullanılabilmesi, KOBİ'lerin ihalelere katılımını kolaylaştırmak amacıyla, idarelerin ihalelerin bölümler halinde gerçekleştirmesine izin verilebilmesi gibi bir takım yeni düzenlemeler getirilmiştir.

¹ https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement_en

² <http://www.oecd.org/gov/ethics/public-procurement.htm>

³ <http://www.hukukdergi.hacettepe.edu.tr/dergi/C4S1makale1.pdf>

3. TÜRKİYE'DE KAMU ALIMLARI SEKTÖRÜ

Kamu kaynaklarının hangi alanlarda ve ne şekilde harcandığı, bu alımların ekonomik etkilerinin yanı sıra kamu alımlarına ilişkin politikaların oluşturulmasında da önemli bir girdi niteliği taşımaktadır. 2016 yılı verilerine göre Türkiye'de gayrisafi yurtiçi hasılanın yaklaşık %6,7'sini oluşturan kamu alımlarının ülke ekonomisi içindeki küçümsenemez payı, ülkemizde de kamu alımları konusunun yeni bir bakış açısıyla yeniden değerlendirilmesini zorunlu kılmıştır.

Son 4 yıla ait kamu alımlarının gayrisafi yurtiçi hasılaya oranı Tablo 1'de görülmektedir.

Tablo 1 - Kamu Alımlarının GSYİH İçindeki Payı

(Bin ₺)

Yıllar	GSYİH	Kamu Alım Toplamı	Oran
2013	1.809.713.087	105.504.100	%5,8
2014	2.044.465.876	113.494.916	%5,6
2015	2.337.529.940	148.434.787	%6,4
2016	2.590.517.030	173.663.835	%6,7

Kaynak : Kamu İhale Kurumu, TÜİK

Bilindiği gibi, dünyada kamu alımları merkezi ve merkezi olmayan tedarik usullerine göre yapılabilmektedir. Her ne kadar teşkilat yapıları, fonksiyonları ve faaliyet esasları değişmekle birlikte birçok gelişmiş ülkede merkezi satınalma kurumları faaliyet göstermektedir. Merkezi satınalma kurumlarının yapısı ve fonksiyonları; tarihsel koşullar, ülke ihtiyaçları, örgütlenme biçimleri, kamu alımlarının büyüklüğü gibi hususlara göre değişiklik göstermektedir.

Türkiye'de;

- **Maliye Bakanlığı** (Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü Kamu Alımları Koordinasyon Dairesi); kamu alımları konusunda ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip etmek ve değerlendirmek suretiyle genel ekonomik politika ve stratejiler çerçevesinde kamu alımlarına ilişkin temel politikaları oluşturmakla,
- **Kamu İhale Kurumu** (KİK); kamu alımları alanında düzenleyici ve ihtilaf çözücü olarak görev yapmakla
- **Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü** (DMO) ise; kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyacı olan mal ve hizmetlerin kamu yararı gözetilerek, kamu kaynaklarının etkin ve verimli biçimde kullanılması, savurganlığın önlenmesi, faaliyet alanına giren ihtiyaç konusu malzemenin standart ve kalitesinin

azami ölçüde sağlanması, şeffaflık, rekabet, hesap verebilirlik prensipleri doğrultusunda iç ve dış piyasadan tedarik edilmesi ve dağıtımı için kamu kurum ve kuruluşları adına merkezi satınalma işlevini yürütmek üzere, satın almak veya alıcı kurum ve kuruluşlar ile üretici veya satıcıları buluşturmak suretiyle ihtiyaçlarının teminini sağlamakla,

görevlendirilmiştir.

Türkiye’de kamu alımları 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında gerçekleştirilmektedir. 4734 sayılı Kanun kapsamında yürütülen kamu alımları; bu Kanunda belirtilen ihale usullerine göre yapılan alımları, doğrudan temin yolu ile yapılan alımları ve istisna kapsamındaki alımları kapsamaktadır.

4734 sayılı Kanuna göre ihaleler; alım türleri bazında mal alımı, hizmet alımı ve yapım işleri ihaleleri olarak sınıflandırılmıştır. Ayrıca, Kanunda temel ihale usulleri olarak açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü belirtilmiş, bunun yanında bazı hallerde pazarlık usulü ile de ihale yapılabileceği öngörülmüştür. Kamu İhale Kanunu kapsamında olmakla birlikte ihale usullerinden biri olarak sayılmayan doğrudan temin yöntemi de bir alım şekli olarak yer almaktadır.

2016 yılı kamu alımları toplam tutarı 173.663.835.000,-TL’dir. Bu tutarın 155.661.190.000,-TL’si 4734 sayılı Kanun kapsamında belirtilen ihale usullerine göre yürütülen alımlara ait olurken, 3.817.742.000,-TL’si doğrudan temin kapsamında gerçekleştirilen alımlara, 14.184.903.000,-TL’si ise istisna kapsamında yapılan kamu alımlarına ilişkindir.

2016 yılı kamu alımlarının ihale usullerine göre dağılımı Tablo 2’de gösterilmiştir.

2016 Yılı Sektör Raporu

Tablo 2 - 2016 Yılı Kamu Alımlarının İhale Usullerine Göre Dağılımı

(Bin ₺)

	Mal Alımı	Hizmet Alımı	Yapım İşi	Danışmanlık Hizmeti	TOPLAM	Oran
4734	26.400.162	48.613.172	79.693.980	953.877	155.661.190	%89,6
Doğrudan Temin	2.249.199	1.341.993	217.110	9.440	3.817.742	%2,2
İstisnalar	9.090.762	4.160.061	854.649	79.431	14.184.903	%8,2
TOPLAM	37.740.123	54.115.226	80.765.739	1.042.748	173.663.835	%100,0

Kaynak : 2016 yılı Kamu Alımları İzleme Raporu, Kamu İhale Kurumu

Tablonun incelenmesinden de anlaşılacağı üzere toplam 173.663.835.000,-TL'lik kamu alımının 37.740.123.000,-TL'si mal alımı, 54.115.226.000,-TL'si hizmet alımı, 80.765.739.000,-TL'si yapım işi ve 1.042.748.000,-TL'si danışmanlık hizmeti alımıdır.

2016 yılında yapılan 37.740.123.000,-TL tutarındaki mal alımının ise 3.738.049.000,-TL'lik kısmı DMO tarafından gerçekleştirilen alımlara aittir.

Genel Müdürlüğümüzün, istisna ve doğrudan temin tutarları dâhil ve hariç kamu mal alımları içerisindeki payı yıllar itibarıyla Tablo-3'te ve Grafik 1'de gösterilmiştir.

Tablo 3 - Kamu Mal Alımları İçindeki DMO Payı

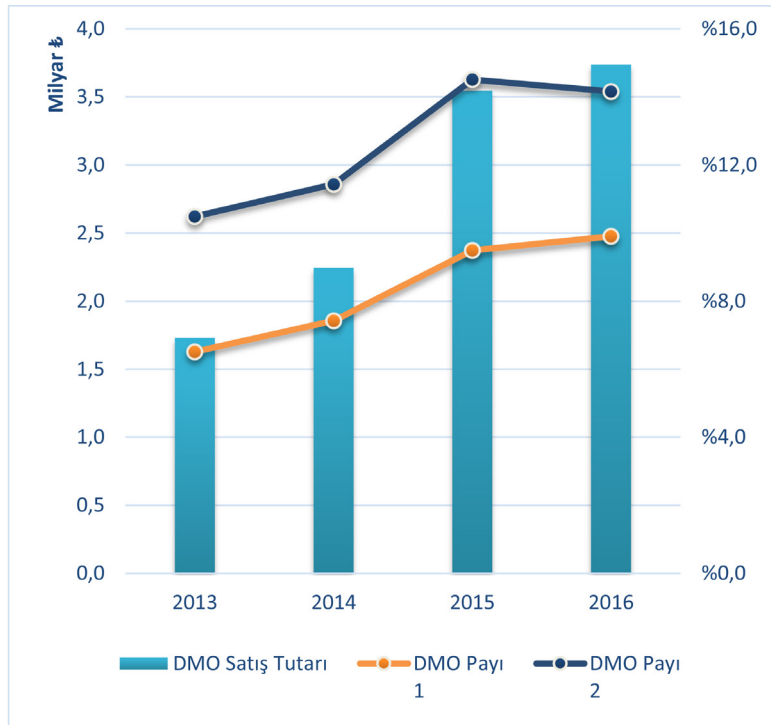
	4734	Doğrudan Temin	İstisna	Kamu Mal Alımları Toplamı	DMO Satış Tutarı	DMO Payı 1	DMO Payı 2
2013	16.491.693	3.804.832	6.259.579	26.556.104	1.729.416	%6,5	%10,5
2014	19.644.253	5.242.381	5.352.893	30.239.527	2.245.833	%7,4	%11,4
2015	24.438.526	5.580.362	7.350.902	37.369.790	3.545.816	%9,5	%14,5
2016	26.400.162	2.249.199	9.090.762	37.740.123	3.738.049	%9,9	%14,2

Kaynak : 2016 yılı Kamu Alımları İzleme Raporu & İstatistik Şube Müdürlüğü

DMO Payı 1, doğrudan temin ve istisna dâhil toplam kamu mal alımları içinde payımızı,

DMO Payı 2 ise doğrudan temin ve istisna hariç toplam kamu mal alımları içinde payımızı ifade etmektedir

Grafik 1 - Kamu Mal Alımları İçindeki DMO Payı

DMO'nun toplam kamu mal alımları içerisindeki payının gerçekçi bir şekilde belirlenebilmesi ve sağlıklı analiz yapılabilmesi için önemli bazı hususların göz önünde bulundurulması yerinde olacaktır.

Öncelikle, Genel Müdürlüğümüz sadece Ana Statümüzde sayılan belli mal ve hizmetlerin tedarikini gerçekleştirmektedir. Oysaki kamu kurum ve kuruluşlarınca gerçekleştirilen toplam mal alımları içerisinde faaliyet konularımız arasında bulunmayan mal alımları ile 4734 sayılı Kanun uyarınca ihale düzenleyerek ya da doğrudan temin veya istisna hükümleri uyarınca temin edilen mal alımları bulunmaktadır.

Ayrıca, DMO'nun faaliyet konularına girdiği halde mevzuattaki belirsizlikler ve yapısal sorunlar nedeniyle kısmen veya tamamen tedarik edemediği ürün ve hizmet grupları da söz konusudur.

Son olarak, dünyadaki benzer kamu alımı uygulamalarına bakıldığında, kamu kurumlarının bir kısım mal ve hizmet alımlarını ülkedeki merkezi satınalma kurumundan karşılama zorunluluğu olduğu görülmektedir. Dolayısıyla bu kurumların kamu mal alımları içindeki payları daha yüksek olmaktadır.

Bu itibarla, ilgili mevzuat gereği faaliyet konularımız dışında kalan mal alımları ve çeşitli nedenlerle tedarik edemediğimiz ürünler ile 4734 sayılı Kanuna göre idarelerce doğrudan temin ve istisna kapsamında yapılan mal alımları hariç tutulduğunda, Genel Müdürlüğümüzün toplam kamu mal alımları içindeki payının daha yüksek olacağı kuşkusuzdur ki, bu hususu yukarıdaki veriler de teyit etmektedir.

4. DEVLET MALZEME OFİSİNİN SEKTÖR İÇİNDEKİ YERİ

a) Tarihçe

- **Kırtasiye Baş Memurluğu**

Ülkemizde merkezi tedarik kurumuna olan ihtiyaç Cumhuriyetin kuruluş döneminde ortaya çıkmış ve bu doğrultuda devlet bütçesinden büyük masraflar yapılmasını gerektiren kırtasiye malzemesi tedarik işlemlerinin daha düzgün ve aynı zamanda hazineye daha fazla fayda sağlayacak bir şekilde karşılanması amacıyla 13.01.1926 tarihli ve 713 sayılı “Muvazene-i Umumiye Dâhilindeki Devairin Kırtasiye İhtiyacının Sureti Tedarikine Dair Kanun” yürürlüğe konularak, Devlet daire ve müesseselerinin; defter ve basılı kâğıt dâhil bütün kırtasiye ihtiyaçlarının sağlanmasını teminen, Maliye Bakanlığı Levazım Müdürlüğü’ne bağlı bir “Kırtasiye Baş Memurluğu” kurulmuştur.

Daha sonra, özel idarelerin, belediyelerin, hayır kurumlarının ve tekel idarelerinin kırtasiye malzemesi ihtiyaçlarının da; talep ve müracaatları üzerine, Maliye Bakanlığı Kırtasiye Baş Memurluğu depolarından karşılanmasına, Bakanlar Kurulu kararı ile izin verilmiştir.

- **Kırtasiye Müdürlüğü**

1933 yılına kadar “Kırtasiye Başmemurluğu” ismiyle faaliyet göstermiş bulunan bu birime, 1933 yılında “Kırtasiye Müdürlüğü” adı verilmiş ve faaliyetine bu unvan ile devam etmiştir.

- **Devlet Kâğıt ve Basım Genel Müdürlüğü**

Devlet daire ve müesseselerinin kırtasiye ihtiyaçlarının tek elden temininde geçirilen tecrübeler ve merkezi dağıtım usulünden daha geniş yararlar sağlamak hedefi, bu birime daha fazla imkân ve görevler vermek zorunluluğunu yarattığından “Kırtasiye Müdürlüğü” kaldırılmış ve bunun yerine, 29.05.1946 tarih ve 4910 sayılı “Maliye Bakanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki 2996 Sayılı Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu kanuna Bazı maddeler Eklenmesine Dair Kanun”la, Devlet Kağıt ve Basım Genel Müdürlüğü kurulmuştur.

Bu Kanunla, adı geçen Genel Müdürlüğe; genel bütçeye dâhil dairelerin ihtiyacı olan her çeşit basılı/basısız kâğıtları, yazı, çizim ve resim gereçlerini ve büro makinelerini sağlamak, bu gereçlerden gereği kadar stok yapmak, mümkün olanları tipleştirerek her çeşit basım işlerini yapmak, çalışma konusuna giren işlerin yürütülmesinde tesisler ve dağıtım yerleri kurmak görevleri verilmiştir.

Aynı gün kabul edilen 29.05.1946 tarih ve 4911 sayılı “Devlet Kâğıt ve Basım Genel Müdürlüğü’nün Sermayesi Hakkındaki Kanun” ile de, Maliye Bakanlığı’na bağlı olarak kurulmuş bulunan bu kurumun sermayesi ve çalışma esasları düzenlenmiştir.

• Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü

11.03.1954 tarihinde kabul edilen 6400 sayılı Kanunla, “Devlet Malzeme Ofisi” adı altında, Maliye Bakanlığına bağlı ve 100 milyon TL sermayeli bir iktisadi devlet teşekkülü olarak, ayrı bir tüzel kişiliğe kavuşturulmuştur.

6400 sayılı Kanun, 1983 yılında 121 sayılı “Devlet Malzeme Ofisi Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” ile yürürlükten kaldırılmıştır.

1984 yılında, 233 sayılı “Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname”nin yürürlüğe girmesi ile anılan Kararname gereğince 28.10.1984 tarihli ve 18559 sayılı Resmi Gazete’de Devlet Malzeme Ofisi’nin ilk Ana Statüsü yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

DMO’nun gelişen teknolojiye uyum sağlayabilmesi, sunulan mal ve hizmetlerin genişletilmesi ve faaliyetini daha etkin bir şekilde sürdürmesinin sağlanması amacıyla, 04.05.2007 tarih ve 26512 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü Ana Statüsü ile bugünkü statüsüne kavuşmuştur. Halen bu Ana Statüye göre faaliyetlerini sürdürmektedir. 09/06/2011 tarih ve 27959 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan, “Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü Ana Statüsünde Değişiklik Yapılmasına Dair Ana Statü” ile Bilgi İşlem Daire Başkanlığı kurulmuş ve 14.04.2016 tarih ve 29684 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan, “Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü Ana Statüsünde Değişiklik Yapılmasına Dair Ana Statü” ile de 6 ncı maddede sayılan faaliyet konularımıza “Giyim eşyaları ve tamamlayıcı aksesuarları (Kişiye göre özel üretim gerektirenler hariç)” ilave edilerek “İç Denetim Birimi Başkanlığı” kurulmuştur.

DMO kuruluşundan buyana kamu kurum ve kuruluşları adına merkezi tedarik hizmetlerini yürütmektedir.

DMO Genel Müdürlüğü, tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesiyle sınırlı bir iktisadi Devlet Teşekkülü olarak teşkil edilmiştir.

Maliye Bakanlığının ilgili kuruluşu olan DMO, 233 sayılı “Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” hükümlerine tabi olarak faaliyet göstermektedir.

DMO, hizmet ve faaliyetlerini KİT mevzuatı, Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü Ana Statüsü ve Ofis mevzuatı çerçevesinde yürütmektedir.

b) Misyon, Vizyon ve Temel Değerler

Genel Müdürlüğümüzün misyon, vizyon ve temel değerleri 2015-2019 Dönemi Stratejik Planımızda yeniden belirlenmiştir.

• Misyonumuz

“Kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaçlarını; kamu yararını gözeten, fiyat ve kalite dengesini sağlayan, verimli, etkili, profesyonel ve yenilikçi bir yaklaşımla tedarik etmektir.”

• Vizyonumuz

“Geliştirdiği yenilikçi çözüm ve uygulamalar ile kamu alımlarında öncelikli olarak tercih edilen ve uluslararası ölçekte öncü merkezi tedarik kuruluşları arasında yer alan bir kurum olmak.”

• Temel Değerler

Genel Müdürlüğümüz temel değerleri; yönetim düzeyinde, toplumsal ve kamu kurumları düzeyinde ve çalışanlar düzeyinde olmak üzere üç ana başlık çerçevesinde belirlenmiş olup, Şema 1’de gösterilmiştir.

Şema 1 - Temel Değerler

Yönetim Düzeyi	Toplumsal Düzey & Kamu Kurumları Düzeyi	Çalışanlar Düzeyi
✓ Tutarlılık ✓ Sorumluluk ve Hesap Verebilirlik ✓ Adalet ✓ Şeffaflık ✓ Katılımcılık ✓ Etkinlik ✓ Hukuka Bağlılık	✓ Dürüstlük ✓ Erişilebilirlik ✓ Kamu menfaatinin gözetimi ✓ Etik bilinci ✓ Profesyonellik ✓ Güvenilirlik	✓ Güvenli ve sağlıklı çalışma ortamı ✓ Hedef odaklı çalışmayı teşvik ✓ Fırsat eşitliği ✓ Mesleki yeterlilik ve gelişim ✓ Takdir etme ve ödüllendirme

c) Faaliyet Konuları

Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü;

DMO Ana Statüsü’nün 6 ncı maddesine göre, kamu hukukuna tabi olan veya kamunun denetimi altında bulunan ya da kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının aşağıda sayılan mal ve hizmet ihtiyaçlarının tedarik ve dağıtımını yapmaktadır:

- Sabit tesisler hariç aydınlatma cihazları ve ısıtma-soğutma araçları,
- Büro makineleri, bilişim teknolojisi ürünleri, sair makineler ve aletleri ile ofis otomasyonu hariç paket program yazılımı,
- Basılı formlar, bildirim ve beyanname çeşitleri,
- Çeşitli temizlik malzemeleri ile temizlik araç ve ekipmanları,
- Her çeşit kırtasiye ve büro malzemesi ile mefruşatı,
- Kâğıt, karton, mukavva ve bunların mamûlü,
- Kamu kurum ve kuruluşlarının sair döşeme, demirbaş, makine ve teçhizatlardan ortak kullanım konusu olanları,
- Giyim eşyaları ve tamamlayıcı aksesuarları (kişiyeye göre özel üretim gerektirenler hariç),
- Taşıt ve iş makineleri (bisiklet dâhil), bunların iç ve dış lastikleri ile akaryakıt ve akülerinin alımı, taşıt ve iş makineleri kiralama ve nakliye hizmetleri,
- Seyahat ve nakliye hizmetleri,
- Toplu ilaç ve tıbbi malzeme alımı

Ofis, Ana Statüsünde tanımlanan amaç ve faaliyet konuları çerçevesinde kamu kurum ve kuruluşları adına merkezi tedarik hizmetlerini yürütmekte, bu kapsamda Ana Statüsüyle kendisine verilen yetkileri kullanmaktadır.

Tedarik hizmetleri, merkezdeki satınalma ve satış birimleri, taşradaki bölge ve irtibat müdürlükleri aracılığıyla yürütülmektedir.

Üretim faaliyetleri (baskı işleri, klasör, zarf vb.) ise Basım İşletme Müdürlüğüne gerçekleştirilmektedir. İşletmenin teşekkül adına yaptığı programlı üretimler dışında, müşterilerin münferit veya toplu talepleri üzerine de baskı işleri yürütülmektedir.

Buna ilave olarak, Genel Müdürlüğümüz, Yüksek Seçim Kurulu ile işbirliği yaparak seçimlerde (genel seçimler, mahalli idare seçimleri, halkoylaması vs.) seçim malzemesinin üretim ve tedarik edilmesi ile il ve ilçe seçim kurullarına kadar ulaştırılması hizmetini de sağlamaktadır.

Öte yandan Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü'nün sayısal loto, kazı kazan ve milli piyango biletlerinin kâğıtları gibi ihtiyaçları da Genel Müdürlüğümüzce karşılanmaktadır.

DMO bu ve benzeri hizmetleriyle kamu idarelerine satınalma, depolama, lojistik ve kalite kontrol alanında hizmet sunmaktadır.

Gerektiğinde müşterilere teknik şartname hazırlanması, revizyonu ve numunelerin teknik şartnameye uygunluğunun incelenmesi gibi konularda da teknik destek verilmektedir.

d) Organizasyon Yapısı

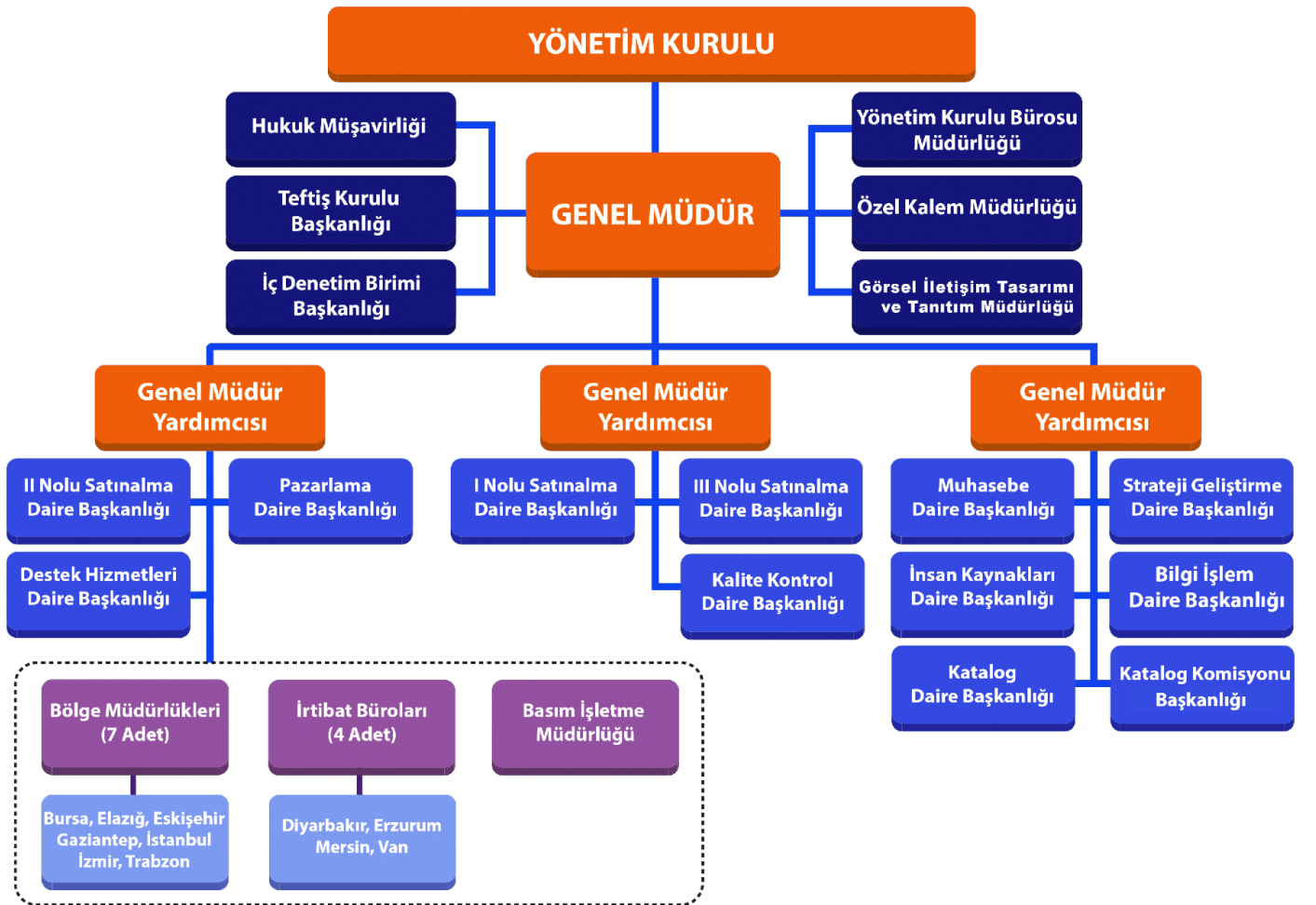
Devlet Malzeme Ofisi'nin organları Yönetim Kurulu ve Genel Müdürlüktür. DMO Genel Müdürlüğü, merkez ve taşra teşkilatından meydana gelmektedir.

Genel Müdürlüğümüzün merkez teşkilatı; 3 adet Satınalma Daire Başkanlığı, Pazarlama, Katalog, Kalite Kontrol, Muhasebe, Strateji Geliştirme, Destek Hizmetleri, İnsan Kaynakları, Bilgi İşlem Daire Başkanlıkları ile Hukuk Müşavirliği, Teftiş Kurulu Başkanlığı, İç Denetim Birimi Başkanlığı ve Yönetim Kurulu Bürosu Müdürlüğü ile Özel Kalem Müdürlüğünden oluşmaktadır.

Taşra teşkilatı ise; Bursa, Elazığ, Eskişehir, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Trabzon bölge müdürlükleri (7 adet) ile Diyarbakır, Erzurum, Mersin ve Van irtibat büroları (4 adet) ve Basım İşletme Müdürlüğü olarak teşkilatlanmıştır.

Devlet Malzeme Ofisi'nin organizasyon yapısı Şema 2'de görülmektedir.

Şema 2 - Devlet Malzeme Ofisi Organizasyon Şeması

e) İnsan Kaynakları

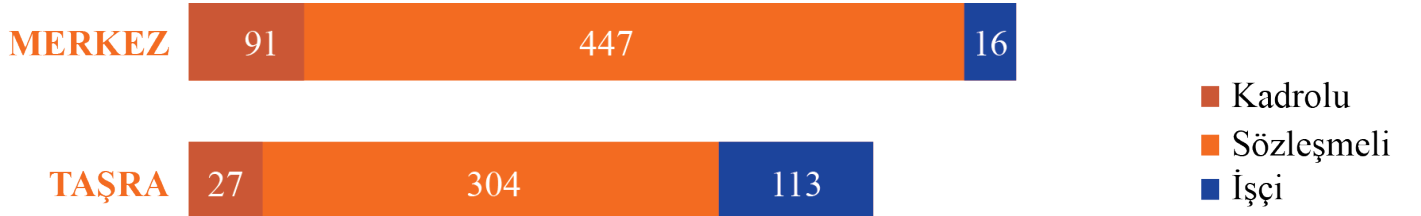
Genel Müdürlüğümüz personelinin hizmete alınma, görev ve yetkileri, nitelikleri, atanma, ilerleme, yükselme, hak ve yükümlülükleriyle diğer özlük hakları Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesine dair 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tâbidir

Söz konusu Kanun Hükmünde Kararname çerçevesinde, Genel Müdürlüğümüzde hizmetler; memurlar, sözleşmeli personel ve işçiler eliyle gördürülür.

31.12.2016 tarihi itibarıyla kurumumuzda çalışan personel sayısı 998'dir. Bu sayıya kurum dışından atanan Yönetim Kurulu Üyeleri dâhil edilmemiştir.

Merkez ve taşra teşkilatımızda görevli personelin dağılımı grafikte gösterilmiştir.

Grafik 2 - 2016 Yılı Personel Durumu

	Kadrolu	Sözleşmeli	İşçi	Toplam
Merkez	91	447	16	554
Taşra	27	304	113	444
Toplam	118	751	129	998

Kaynak : İnsan Kaynakları Daire Başkanlığı

f) Faaliyet Bilgileri

Genel Müdürlüğümüz, kamu kurum ve kuruluşları adına merkezi satınalma işlevini üstlenmekte, müşterilerinin mal ve hizmet ihtiyaçlarını merkezi olarak tedarik etmekte ve kendisine verilen görevlerin yerine getirilmesinde, genel olarak satınalma, üretim, pazarlama/satış, kalite kontrol, lojistik konularında faaliyet yürütmektedir.

i. Satınalma

Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü, Ana Statüsü gereğince, müşterilerinin DMO'nun faaliyet alanına giren mal ve hizmet ihtiyaçlarının tedarik ve dağıtımını müşterileri adına yapmakta olup, müşteri ihtiyaçlarının temini 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve bu kanunun istisna hükümlerine istinaden

yürürlüğe konulan Ofis mevzuatına (yönetmelikler, ticari şartnameler, tip sözleşmeler, protokoller vs.) göre gerçekleştirmektedir.

DMO müşteri ihtiyaçlarını; aşağıda yer alan tedarik yöntemleriyle karşılamaktadır.

Stok Alımları: Kamu kurum ve kuruluşlarında ortak kullanım yeri olan ve anında müşteri ihtiyacını karşılamak üzere depolanmasında fayda görülen ve Genel Müdürlüğümüzce hazırlanmış teknik şartnameler doğrultusunda belirli zamanlarda ihaleye çıkılmak suretiyle yapılan alım usulüdür.

Müşteri ihtiyaçlarının karşılanması ve satış miktarının artırılması amacıyla temel stok ürünleri olan kırtasiye ürünleri, büro malzemeleri ve temizlik maddelerinde asgari stok seviyesi gözetilmek suretiyle alım yapılmaktadır.

2016 yılında stok amaçlı toplam 86.028.637,73 TL tutarında alım yapılmış olup, bu yolla yapılan alımların, toplam alım içindeki payı %2,5 olmuştur.

2016 yılsonu itibarıyla stoklar bir önceki yıla göre yaklaşık %6,2 azalarak 83.429.750,11 TL olarak gerçekleşmiştir.

Katalog Yolu ile Alım: Piyasa araştırması ve pazarlık yöntemiyle tespit edilen ürünlerin teknik özellikleri ile fiyatlarının gösterildiği, Ofisle müteşebbisler arasında muayyen bir dönem için yapılan, karşılıklı olarak alım ve satım taahhüdünü içeren bir "Açık Satışlara Ait Satınalma Sözleşmesi" veya "Protokol"e dayanılarak yapılan alım usulüdür

Ofisin faaliyet konusuna giren taşıt, iş makineleri ve üst yapılı araçların üretici, ithalatçı veya genel dağıtıcı konumundaki tedarikçilerden sipariş usulü ile temin edilmesi amacıyla, davet edilen isteklilerle Ofis arasında belli süreler için düzenlenen ve ürüne münhasır şartlar ile alıma ilişkin şartların belirlendiği **Protokole,**

Ofisin faaliyet konusuna giren mal veya hizmetlerin sipariş usulü ile temin edilmesi amacıyla, ilan yoluyla davet edilen üretici, ithalatçı, genel dağıtıcı veya yetkili satıcı konumundaki isteklilerle Ofis arasında belli süreler için düzenlenen ve ürün cinsi, teknik özellikler ve fiyat gibi unsurlar ile alıma ilişkin diğer şartların belirlendiği **Açık Satışlara Ait Satınalma Sözleşmesine,**

Açık Satışlara Ait Satınalma Sözleşmesi mevcut firma sayısı 2015 yılında 253 iken 2016 yılında 305'e ulaşmıştır. Protokol anlaşması imzalayan firma sayısı ise 2015 yılında 37 iken 2016 yılında 34'tür.

2016 yılında;

- Katalog sözleşmeleri çerçevesinde yapılan alımların tutarı 1.227.514.606,72 TL olarak gerçekleşmiş olup, bu yolla yapılan alımların, toplam alımlar içindeki payı %35,7'dir.

2016 Yılı Sektör Raporu

- Protokol kapsamında yapılan taşıt ve iş makinesi alımlarının tutarı 271.060.100,09 TL olarak gerçekleşmiş olup, bu yolla yapılan alımların toplam alım içindeki payı %7,9'dur.
- İş Makinesi Protokolü bulunan firma sayısı 26, Standart Taşıt Protokolü bulunan firma sayısı ise 8'dir. Müşterilerimizin iş makinesi ve ataşman ihtiyaçları ile standart taşıt ihtiyaçları anılan protokoller kapsamında karşılanmaktadır.

Müteferrik Alım: DMO Ana Statüsü'nde yer almakla birlikte stoklarımızda ve katalogda yer almayan ürünlerin ihtiyaç sahibi kuruluşlarca hazırlanan teknik şartnameler doğrultusunda çeşitli ihale usulleri ile yapılan alım şeklidir.

Müşteri dairelerin muhtelif malzeme taleplerini karşılamak amacıyla, özellikle büro mefruşatında, bir taraftan model, renk ve ürün çeşitlemesine gidilmekte, diğer taraftan zaman içinde gündeme gelen bazı standart dışı müşteri talepleri ile değişik malzeme ihtiyaçları, "müteferrik alım" yöntemiyle karşılanmaktadır.

2016 yılında müteferrik alımların tutarı 503.860.971,56 TL olarak gerçekleşmiş olup, bu yolla yapılan alımların, toplam alım içindeki payı %14,6 olmuştur.

Tedarik usullerine göre alımlarımız bir önceki yıla karşılaştırmalı olarak Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4 - Tedarik Usullerine Göre Alımlar

TEDARİK USULÜ	2015 Tutarı (Bin ₺)	Oran	2016 Tutarı (Bin ₺)	Oran	Değişim
Stok	60.473	%1,8	85.961	%2,5	%42,1
Müteferrik	1.776.862	%54,1	1.856.439	%54,0	%4,5
Taşıt ve İş Makinaları	1.304.061	%39,7	1.352.578	%39,3	%3,7
Bilişim, Mobilya, Tıbbi Cihazlar ve Diğer Ürün Grupları	472.801	%14,4	503.861	%14,6	%6,6
Katalog	1.445.986	%44,0	1.498.575	%43,6	%3,6
Taşıt ve İş Makinaları	497.478	%15,2	271.060	%7,9	-%45,5
Bilişim, Mobilya, Tıbbi Cihazlar ve Diğer Ürün Grupları	948.508	%28,9	1.227.515	%35,7	%29,4
TOPLAM	3.283.320	%100,0	3.440.975	%100,0	%4,8

Kaynak : İstatistik Şube Müdürlüğü

2016 yılında gerçekleşen toplam 3.440.975.030,29 TL'lik alım tutarının 17.996.463,99 TL'si dış alımlar, 3.422.978.566,30 TL'lik kısmı ise iç piyasadan alımlardır. Dış piyasadan yapılan alımların toplam alım tutarımız içindeki payı %0,52'dir.

Tedarik usullerine göre tedarikçi sayılarımıza ilişkin detaylar Tablo 5'te gösterilmektedir.

Tablo 5 - Tedarik Usullerine Göre Tedarikçi Sayılar

YILLAR	KATALOG		STOK	MÜTEFERRİK		TOPLAM ^(*)	Değişim (%)
	Taşıt ve İş Makinaları	Bilişim, Mobilya, Tıbbi Cihazlar ve Diğer Ürün Grupları		Taşıt ve İş Makinaları	Bilişim, Mobilya, Tıbbi Cihazlar ve Diğer Ürün Grupları		
2014	28	212	257	95	556	1.034	-
2015	37	253	237	111	694	1.184	%14,5
2016	34	305	239	120	687	1.236	%4,4

Kaynak : İstatistik Şube Müdürlüğü

(*) Bir firma birden fazla tedarik usulünde tedarikçi olarak yer aldığından her bir tedarik usulündeki firma sayıları toplamı, toplam firma sayısından fazla olmaktadır.

ii. Pazarlama ve Satış

Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğünde satış faaliyetleri, DMO Satış Yönetmeliğine göre yürütülmektedir.

Kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaçları;

- Toplu olarak satın alınan ve depodan satışı yapılan stok ürünleri
- Tedarikçi firmalarla yapılan dönemsel sözleşme ve protokollere dayalı olarak alım ve satımı yapılan katalog ürünleri,
- Stok ve katalog ürünleri dışında kalan ve müşterilerin talebi üzerine teknik şartname ve/veya marka/ modele göre alım ve satımı yapılan müteferrik ürünler,

aracılığıyla karşılanmaktadır.

Tedarik usullerine göre satışlarımız tabloda gösterilmiştir.

2016 Yılı Sektör Raporu

Tablo 6 - Tedarik Usullerine Göre Satışlar

TEDARİK USULÜ	2015 Tutarı (Bin ₺)	Oran	2016 Tutarı (Bin ₺)	Oran	Değişim
Stok	91.897	%2,6	123.954	%3,3	%34,9
Müteferrik	1.842.767	%52,0	1.958.386	%52,4	%6,3
Taşıt ve İş Makinaları	1.331.247	%37,5	1.410.287	%37,7	%5,9
Bilişim, Mobilya, Tıbbi Cihazlar ve Diğer Ürün Grupları	511.520	%14,4	548.100	%14,7	%7,2
Katalog	1.611.152	%45,4	1.655.709	%44,3	%2,8
Taşıt ve İş Makinaları	562.979	%15,9	299.857	%8,0	-%46,7
Bilişim, Mobilya, Tıbbi Cihazlar ve Diğer Ürün Grupları	1.048.173	%29,6	1.355.852	%36,3	%29,4
TOPLAM	3.545.816	%100,0	3.738.049	%100,0	%5,4

Kaynak : İstatistik Şube Müdürlüğü

- 2016 yılı satışları, 3.738.049.177,75 TL olarak gerçekleşerek, 2015 yılına göre %5,4 artış göstermiştir.
- Tedarik usulü bakımından satış tutarına göre en fazla pay, bir önceki yıl olduğu gibi, %52,4 ile müteferrik usulle alınan ürünlerin satışlarına aittir. Bunu %44,3 ile katalog satışları ve %3,3 ile stok satışları takip etmektedir.
- 2016 yılında bir önceki yıla göre satış tutarında en fazla artış %34,9 ile stok satışlarında gerçekleşmiştir. Diğer satışlardaki artış sırasıyla; müteferrikte %6,3 ve katalogda %2,8 olarak gerçekleşmiştir.

2016 yılında Açık Satışlara Ait Satınalma Sözleşmesi (Katalog Sözleşmesi) kapsamında yapılan satışlarımızın tutarları, müşteri sayısı, sipariş sayısı ve ürün çeşitlerinin ürün grupları itibariyle dağılımına ilişkin sayısal verilere Tablo-7 ve Tablo-8'de yer verilmiştir.

2016 Yılı Sektör Raporu

Tablo 7 - Katalog Sözleşmesi Kapsamındaki Satışlar ve Müşteri Sayıları

Ürün Grubu	Satış Tutarı (Bin ₺)			Müşteri Sayısı		
	2015	2016	Değişim	2015	2016	Değişim
Türk Bayrağı Atatürk Büst, Mask ve Posterleri ile Atatürk Köşesi Tasarımları	1.537	1.185	-%22,9	454	405	-%10,8
Bilgisayarlar, Donanımları, Paket Programlar ve Sarf Malzemeleri	395.780	459.981	%16,2	3.546	3.595	%1,4
Büro Malzeme, Makine ve Aletleri	3.168	5.083	%60,5	655	677	%3,4
Çantalar	814		-%100,0	8	0	-%100,0
Telefon Santralleri, Telefon, Telsiz ve Faks Cihazları	5.777	5.538	-%4,1	448	338	-%24,6
Görsel Sunum ve İletişim Cihazları	27.068	29.479	%8,9	1.259	1.298	%3,1
Büro Mefruşatı	117.851	136.107	%15,5	2.468	2.297	-%6,9
Koltuklar	103.337	121.607	%17,7	2.441	2.265	-%7,2
Çelik Raflar	9.606	9.965	%3,7	343	352	%2,6
Konferans Koltukları	16.658	18.606	%11,7	764	720	-%5,8
Yemek Masaları	5.312	11.418	%114,9	615	642	%4,4
Bölme Panoları	770	773	%0,5	97	80	-%17,5
Vestiyer, Portmanto ve Çeket Askılıkları	453	382	-%15,6	107	94	-%12,1
Yurt ve Misafirhane Malzemeleri	38.066	109.436	%187,5	864	891	%3,1
Okul Araç ve Gereçleri	62.637	66.551	%6,2	803	766	-%4,6
Kreş ve Ana Okulu Mefruşatı	4.228	4.834	%14,3	81	77	-%4,9
Hastane Teçhizatı, Mefruşatı ve Cihazları	150.696	248.049	%64,6	720	702	-%2,5
İçme Suyu Dezenfektanları, Temizlik Kat Arabaları ve Çöp Kovaları	3.099	3.341	%7,8	407	474	%16,5
Lambalar	10.590	2.440	-%77,0	84	63	-%25,0
Güvenlik ve Alarm Sistemleri	16.027	24.242	%51,3	138	207	%50,0
Sanayi Tipi Fırınlar	956	1.094	%14,4	37	61	%64,9
Su Soğutucuları ve Buzdolapları	14.895	18.112	%21,6	949	971	%2,3
Çamaşır Makineleri	10.423	11.495	%10,3	439	464	%5,7
Bulaşık Makineleri	478	1.187	%148,5	218	247	%13,3
Klimalar	18.997	24.452	%28,7	939	1.053	%12,1
Geniş Alan Temizlik Otomatları ile Endüstriyel Elektrik Süpürgeleri	4.269	5.190	%21,6	461	461	%0,0
Kesintisiz Güç Kaynakları ve İlave Üniteleri	2.720	5.230	%92,3	162	194	%19,8
Motorlu Nakil Vasıtaları ve İş Makinelerinin Akü ve Lastikleri	21.763	29.498	%35,5	247	417	%68,8
Ocaklı Fırın	198	105	-%47,0	92	70	-%23,9
Hastane Çağrı Sistemi ve İlave Üniteler		178			3	
Kent Mobilyaları		296			29	

Kaynak: İstatistik Şube Müdürlüğü

2016 Yılı Sektör Raporu

Tablo 8 - Katalog Sözleşmesi Kapsamındaki Sipariş Sayıları ve Ürün Çeşitleri

ÜRÜN GRUBU	Sipariş Sayısı		Değişim	Ürün Çeşidi		Değişim
	2015	2016		2015	2016	
Türk Bayrağı, Atatürk Büst, Mask ve Posterleri ile Atatürk Köşesi Tasarımları	550	467	-%15,1	66	68	%3,0
Bilgisayarlar, Donanımları, Paket Programlar ve Sarf Malzemeleri	9.161	9.488	%3,6	3.891	4.975	%27,9
Büro Malzeme, Makine ve Aletleri	829	814	-%1,8	86	55	-%36,0
Çantalar	8	0	-%100,0	6	0	-%100,0
Telefon Santralleri, Telefon, Telsiz ve Faks Cihazları	542	399	-%26,4	49	59	%20,4
Görsel Sunum ve İletişim Cihazları	1.910	1.925	%0,8	120	136	%13,3
Büro Mefruşatı	4.566	4.196	-%8,1	2.493	2.445	-%1,9
Koltuklar	4.478	4.149	-%7,3	2.297	2.432	%5,9
Çelik Raflar	437	437	%0,0	224	229	%2,2
Konferans Koltukları	1.067	988	-%7,4	149	165	%10,7
Yemek Masaları	792	836	%5,6	99	105	%6,1
Bölme Panoları	114	87	-%23,7	47	43	-%8,5
Vestiyer, Portmanto ve Ceket Askılıkları	112	99	-%11,6	5	5	%0,0
Yurt ve Misafirhane Malzemeleri	1.263	1.557	%23,3	329	409	%24,3
Okul Araç ve Gereçleri	1.260	1.164	-%7,6	442	428	-%3,2
Kreş ve Ana Okulu Mefruşatı	117	118	%0,9	16	22	%37,5
Hastane Teçhizatı, Mefruşatı ve Cihazları	1.917	2.110	%10,6	507	681	%34,3
İçme Suyu Dezenfektanları, Temizlik Kat Arabaları ve Çöp Kovaları	506	562	%11,1	94	112	%19,1
Lambalar	112	72	-%35,7	58	65	%12,1
Güvenlik ve Alarm Sistemleri	185	300	%62,2	71	115	%62,0
Sanayi Tipi Fırınlar	42	63	%50,0	4	4	%0,0
Su Soğutucuları ve Buzdolapları	1.390	1.355	-%2,5	52	69	%32,7
Çamaşır Makineleri	602	607	%0,8	47	73	%55,3
Bulaşık Makineleri	245	292	%19,2	13	13	%0,0
Klimalar	1.444	1.566	%8,4	88	57	-%35,2
Geniş Alan Temizlik Otomatları ile Endüstriyel Elektrik Süpürgeleri	548	553	%0,9	34	33	-%2,9
Kesintisiz Güç Kaynakları ve İlave Üniteleri	186	219	%17,7	29	39	%34,5
Motorlu Nakil Vasıtaları ve İş Makinelerinin Akü ve Lastikleri	482	832	%72,6	171	286	%67,3
Ocaklı Fırın	101	79	-%21,8	8	3	-%62,5
Hastane Çağrı Sistemi ve İlave Üniteler		3			2	
Kent Mobilyaları		31			8	

Kaynak : İstatistik Şube Müdürlüğü

2016 Yılı Sektör Raporu

Tedarik usullerine göre ürün çeşitleri ve müşteri dağılımlarına ilişkin verilere Tablo 9 ve Tablo 10'da yer verilmiştir.

Tablo 9 - Tedarik Usullerine Göre Ürün Çeşitleri

TEDARİK USULÜ	2015		2016		Değişim
	Sayı*	Oran	Sayı*	Oran	
Stok	1.232	%5,8	1.164	%5,0	-%5,5
Müteferrik	8.177	%38,5	8.625	%37,1	%5,5
Taşıt ve İş Makinaları	1.249	%5,9	1.480	%6,4	%18,5
Bilişim, Mobilya, Tıbbi Cihazlar ve Diğer Ürün Grupları	6.928	%32,6	7.145	%30,7	%3,1
Katalog	11.834	%55,7	13.466	%57,9	%13,8
Taşıt ve İş Makinaları	339	%1,6	330	%1,4	-%2,7
Bilişim, Mobilya, Tıbbi Cihazlar ve Diğer Ürün Grupları	11.495	%54,1	13.136	%56,5	%14,3
TOPLAM	21.243	%100,0	23.255	%100,0	%9,5

Kaynak : İstatistik Şube Müdürlüğü

(*) Ürün sayıları ilgili yıl içerisinde satışı gerçekleşen ürünleri ifade etmektedir.

- 2016 yılında satışı yapılan ürün çeşidi bir önceki yıla göre %9,5 oranında artmıştır.
- Satışı yapılan ürün çeşidinde en fazla artış %13,8 ile katalog satış yönteminde görülürken, müteferrik satış yönteminde %5,5 artış, stok ürünlerinde ise %5,5 azalma görülmüştür.

Tablo 10 - Tedarik Usullerine Göre Müşteri Sayıları

YILLAR	KATALOG		STOK	MÜTEFERRİK		TOPLAM ^(*)	Değişim (%)
	Taşıt ve İş Makinaları	Bilişim, Mobilya, Tıbbi Cihazlar ve Diğer Ürün Grupları		Taşıt ve İş Makinaları	Bilişim, Mobilya, Tıbbi Cihazlar ve Diğer Ürün Grupları		
2014	250	5.248	2.856	1.138	446	6.961	-
2015	843	5.430	2.259	1.144	764	7.104	%2,1
2016	619	5.478	2.807	936	524	6.917	-%2,6

Kaynak : İstatistik Şube Müdürlüğü

(*) Bir kamu kurumu birden fazla tedarik usulünde müşteri olarak yer aldığından her bir tedarik usulündeki müşteri sayıları toplamı, toplam müşteri sayısından fazla olmaktadır.

2016 Yılı Sektör Raporu

- 2016 yılında kurumumuzdan alım yapan müşteri sayısı 6.917 olarak gerçekleşmiştir.
- Toplam 6.097 müşteri katalog yöntemiyle, 2.807 müşteri stoktan ve 1.460 müşteri ise müteferrik usulle DMO'dan alım yapmıştır.

Müşteri ilişkilerini geliştirme ve mevcut müşteri portföyünü genişletme çalışmalarımız kapsamında;

- Konya, Antalya, Muğla, Kayseri, Gaziantep, Elazığ, Trabzon, İstanbul, Kocaeli ve Balıkesir illerinde "Kamuda Akıllı Satınalma Konferansları" düzenlenmiştir.
- Ayrıca, kurumumuzdan alım yapan aktif müşteriler ile potansiyel müşteriler belirlenerek kurumsal pazarlama ve tanıtım faaliyetlerine ağırlık verilmiş, müşteri ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. Müşterilere yapılan bu ziyaretlerde DMO'nun faaliyetlerine ilişkin gerekli bilgilendirmeler yapılmıştır.

Bir önceki yıla karşılaştırmalı olarak bütçe türlerine göre müşteri sayıları ve satışların bütçe türlerine göre müşteri idarelere dağılımlarına ilişkin verilere Tablo 11 ve Tablo 12'de yer verilmiştir.

Tablo 11 - Bütçe Türlerine Göre Müşteri Sayıları

BÜTÇE TÜRÜ	Yıl		Değişim (%)
	2015	2016	
A) Merkezi Yönetim	4.965	4.953	-%0,2
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri	3.934	3.755	-%4,6
Özel Bütçeli İdareler-Yüksek Öğretim Kurumları	563	602	%6,9
Özel Bütçeli Diğer İdareler	455	585	%28,6
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	13	11	-%15,4
B) Mahalli İdareler	1.434	1.307	-%8,9
1) Belediyeler	1.271	1.123	-%11,6
a. Büyükşehir Belediyeleri	154	192	%24,7
b. Belediyeler	1.071	877	-%18,1
c. Belediyeye Bağlı İdareler	46	54	%17,4
2) İl Özel İdareleri	81	77	-%4,9
3) Mahalli İdare Birlikleri	56	72	%28,6
4) Bağlı İdareler	26	35	%34,6
Mahalli İdare Şirketleri	26	35	%34,6
C) Sosyal Güvenlik Kurumları	206	184	-%10,7
D) Kamu İktisadi Teşebbüsleri	243	243	%0,0
E) Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları	256	230	-%10,2
TOPLAM	7.104	6.917	-%2,6

Kaynak : İstatistik Şube Müdürlüğü

- 2016 yılında müşteri sayısı bir önceki yıla göre %2,6 azalarak 6.917'ye düşmüştür.
- Müşterilerimizin %71,6'sını merkezi yönetim birimleri, %18,9'unu mahalli idareler oluşturmaktadır.
- Sosyal Güvenlik Kurumları, KİT'ler ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının payları ise sırasıyla; %2,7, %3,5 ve %3,3'tür.

Tablo 12 - Satışların Bütçe Türlerine Göre Müşteri İdarelere Dağılımı

BÜTÇE TÜRÜ	Yıl		Değişim
	2015	2016	
A) Merkezi Yönetim	1.855.702	2.407.985	%29,8
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri	1.356.602	1.661.716	%22,5
Özel Bütçeli İdareler-Yüksek Öğretim Kurumları	312.367	363.433	%16,3
Özel Bütçeli Diğer İdareler	179.246	373.418	%108,3
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	7.487	9.419	%25,8
B) Mahalli İdareler	1.548.070	1.147.428	-%25,9
1) Belediyeler	1.310.590	910.852	-%30,5
a. Büyükşehir Belediyeleri	634.649	352.594	-%44,4
b. Belediyeler	553.564	439.045	-%20,7
c. Belediyeye Bağlı İdareler	122.377	119.213	-%2,6
2) İl Özel İdareleri	178.705	163.471	-%8,5
3) Mahalli İdare Birlikleri	49.341	49.243	-%0,2
4) Bağlı İdareler	9.244	23.862	%158,1
Mahalli İdare Şirketleri	9.244	23.862	%158,1
C) Sosyal Güvenlik Kurumları	20.358	62.316	%206,1
D) Kamu İktisadi Teşebbüsleri	76.292	86.601	%13,5
E) Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları	45.584	33.718	-%26,0
TOPLAM	3.545.816	3.738.049	%5,4

Kaynak : İstatistik Şube Müdürlüğü

2016 Yılı Sektör Raporu

- Toplam satışlarımız içinde en büyük pay %64,4 ile merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki idareler ve %30,7 ile mahalli idarelerce yapılan alımlara aittir.
- Sosyal Güvenlik Kurumları, KİT'ler ve diğer kamu kuruluşlarının satışlarımız içindeki payları ise sırasıyla %1,7, %2,3 ve %0,9'dur.
- 2016 yılında bir önceki yıla göre alım tutarlarındaki en büyük artış %206,1 ile sosyal güvenlik kurumları ile %158,1 ile bağlı idarelerin alımlarında gerçekleşmiştir.

Genel Müdürlüğümüzde, stok ve katalog satışları e-satış portalı üzerinden elektronik ortamda yürütülebilmektedir. Müşteriler portal üzerinden ürünlere hızlı bir şekilde erişebilmekte, istenilen özellikteki ürünler çeşitli arama ölçütlerine göre sorgulanabilmekte, benzer nitelikteki ürünler teknik özellikler ve fiyat yönünden mukayese edilebilmekte, tercih edilen ürünler sepete eklenebilmekte ve elektronik sipariş verilebilmektedir. Onay verilen siparişler için aynı gün içinde ilgili tedarikçisine siparişi geçilerek işlemlerin daha hızlı yürütülmesi sağlanmaktadır. Portal üzerinden, yaklaşık olarak 18 bin ürüne ulaşılabilmekte ve elektronik ortamda alım yapılabilmektedir. Firmalardan alınan tutar indirimleri, elektronik ortamda talepte bulunan müşterilere yansıtılmaktadır.

Elektronik Satış kapsamında yapılan satışlara ilişkin bilgi ve elektronik satış sipariş tutarları, müşteri sayıları, sipariş sayıları ve ürün çeşitlerinin tedarik usullerine göre dağılımına ilişkin sayısal verilere aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 13 - Elektronik Satış Tutarı ve Müşteri Sayısı

SATIŞ TÜRÜ	Tutar (Bin ₺)			Müşteri Sayısı		
	Yıl		Değişim	Yıl		Değişim
	2015	2016		2015	2016	
Katalog	801.041	1.133.264	%41,5	3.180	3.599	%13,2
Stok	27.821	57.879	%108,0	1.135	1.766	%55,6
TOPLAM	828.862	1.191.143	%43,7	3.355	3.921	%16,9

Kaynak : İstatistik Şube Müdürlüğü

- 2016 yılında e-satış tutarı bir önceki yıla göre %43,7 oranında artış göstermiştir.
- 2016 yılı toplam satış tutarımızın 3.738.049.000,- TL olduğu göz önüne alınırsa elektronik satışın toplam satışlarımız içindeki payı %31,9 olarak gerçekleşmiştir.
- Stok ve katalog satışları toplamının 2016 yılında 1.779.663.000,- TL olduğu düşünülürse tüm katalog ve stok satışlarının %66,9'u Elektronik Satış Portalı üzerinden gerçekleştirilmiştir.

- e-Satış Portalı üzerinden alım yapan müşteri sayısı ise bir önceki yıla göre %16,9 artış göstererek 3.921 olmuştur.

Tablo 14 - Elektronik Satış Sipariş Sayısı ve Ürün Çeşidi

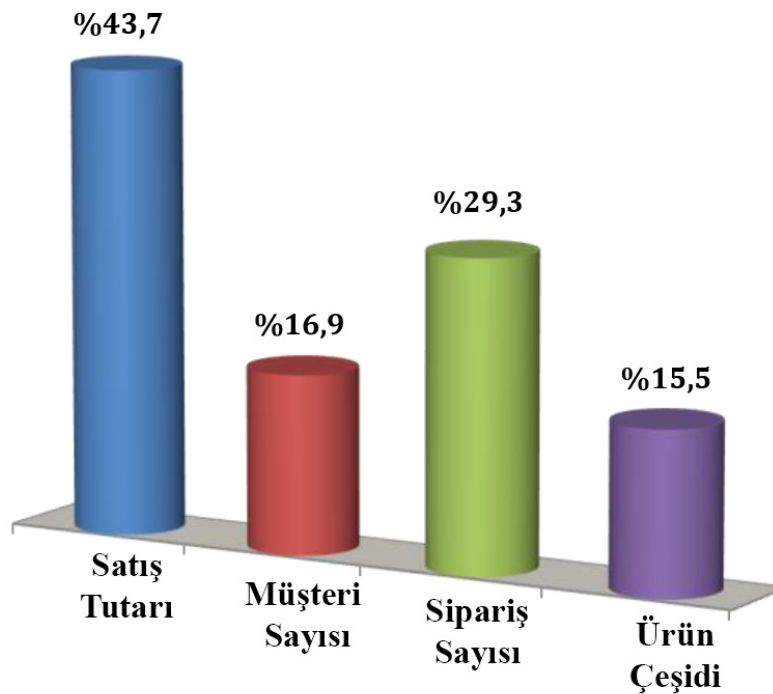
SATIŞ TÜRÜ	Sipariş Sayısı			Ürün Çeşidi		
	Yıl		Değişim	Yıl		Değişim
	2015	2016		2015	2016	
Katalog	10.441	12.972	%24,2	10.360	12.008	%15,9
Stok	3.019	4.437	%47,0	253	245	-%3,2
TOPLAM	13.396	17.321	%29,3	10.613	12.253	%15,5

Kaynak : İstatistik Şube Müdürlüğü

- e-Satış Portalı üzerinden verilen sipariş sayısı 2016 yılında %29,3 artış göstererek 17.321 olmuştur.
- 2016 yılında e-Satış Portalı üzerinden satılan ürün çeşidi ise bir önceki yıla göre %15,5 artarak 12.253'e ulaşmıştır.

2016 yılı e-Satış Portalı verilerine göre bir önceki yıla göre satış tutarı, müşteri sayısı, sipariş sayısı ve ürün çeşidi sayılarındaki değişim oranları grafikte gösterilmiştir.

Grafik 3 - Elektronik Satış Verilerine İlişkin Değişim Oranları

iii. Üretim ve Basım

Genel Müdürlüğümüzün dizgi, kalıp, baskı ve cilt işleri ile zarf, klasör, ataş ve toplu iğne imalatı çalışmaları Gebze/Kocaeli'nde faaliyet gösteren Basım İşletme Müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir.

Müdürlük, kuruluşundan 2007 yılına kadar Genel Müdürlüğümüze bağlı, müessese statüsünde faaliyet göstermekte iken, 2007 yılında DMO Ana Statüsünün yürürlüğe girmesiyle birlikte İşletme Müdürlüğüne dönüştürülmüştür.

Basım İşletme Müdürlüğünce yürütülen faaliyetler baskı, cilt, klasör ve toplu iğne-ataş atölyelerinde yürütülmektedir.

• Baskı Atölyesi

2016 yılında Baskı Atölyesinde ofset sistemli 5 adet tabaka, 1 adet ofset sistemli rotatif, 3 adet bilgisayar formu üreten ofset sistemli sürekli form baskı makinası, çok nüshalı baskılı/baskısız bilgisayar formlarının harmanlanmasında kullanılan 5 adet harman makinesi ve 1 adet zarf imal makinesi kullanılarak; kalıp ve dizgi işleri, basım işleri ve zarf imalatı işleri yapılmıştır.

2016 yılında, Atölyede mevcut **zarf imal makinasında** Genel Müdürlüğümüzün satış ve stok ihtiyacı olan zarflar ile Yüksek Seçim Kuruluna ait filigranlı oy pusulası zarflarının üretimi gerçekleştirilmiştir. 2016 yılı için 41.000.000 adet zarf üretimi planlanmış olup, %113 oranında bir gerçekleşme ile 46.356.000 adet zarf üretimi yapılmıştır. Bu zarflardan 15.100.000 adedi Genel Müdürlüğümüzün satış ve stok ihtiyacı için, 31.134.000 adedi Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığının filigranlı oy zarfı, 122.000 adedi ise Milli Savunma Bakanlığı Askeralma Dairesi Başkanlığınca sipariş edilen özel baskılı hastane sevk zarfından oluşmaktadır.

• Cilt Atölyesi

Baskı atölyesinde üretilen yarı mamul halindeki formların (föy, blok, koçan, defter, karne vb.) mamul hale getirilmesi işleri ile bilgisayar formlarının ambalajı cilt atölyesinde yapılmaktadır. Atölyede 2016 yılında öngörülen 5.280 saatlik çalışmaya karşılık 8.692 saatlik çalışma yapılarak Tablo 15'te gösterilen miktarlarda cilt işçiliği gerçekleştirilmiştir.

• Klasör Atölyesi

2016 yılında toplam 2.469.236 adet klasör üretilmiştir. Bunlardan 366.700 adedinin malzemesi işletmemizce verilmek kaydıyla işçiliği piyasada yaptırılmıştır.

Klasör Atölyesinde 2016 yılında piyasada fason yaptırılanlar dâhil 2.062.286 adet mekanizmalı klasör üretimi gerçekleştirilmiştir. Bu üretimin 1.979.872 adedi Genel Müdürlüğümüz siparişi, 82.414 adedi ise

diğer müşterilerimiz için üretilmiştir. Genel Müdürlüğümüzce 2016 yılında 1.800.000 adet mekanizmalı klasör işletmemize sipariş edilmiş olup, 31.12.2016 tarihi itibarıyla toplam üretimin siparişi karşılama oranı % 110 olarak gerçekleşmiştir.

Ayrıca 3.000 adet muhtelif plastik klasör, 70.000 adet karton bağlı klasör ile Tapu ve Kadastro Bölge Müdürlüklerince sipariş edilen toplam 293.700 adet PVC kaplamalı bağlı klasör malzemeleri işletmece verilmek kaydıyla işçiliği piyasada yaptırılmıştır.

• Toplu İğne ve Ataş Atölyesi

Toplu İğne ve Ataş Atölyesi Genel Müdürlük siparişlerine göre çalışmaktadır. Bu atölyede mevcut hammadde bitene kadar ataş ve toplu iğne üretimi yapılmakta olup, müteakiben atölyenin tasfiye işlemleri başlatılacaktır.

Devlet Malzeme Ofisi Basım İşletme Müdürlüğünün atölyeler itibarıyla üretim ve maliyet durumu bir önceki yıllara karşılaştırmalı olarak Tablo 15'te gösterilmiştir.

Tablo 15 - Atölyeler İtibarıyla Üretim ve Maliyet Durumu

ATÖLYELER	Birim	2015		2016	
		Üretim Miktarı	Maliyet (₺)	Üretim Miktarı	Maliyet (₺)
KLASÖR ATÖLYESİ					
Klasör Üretimi	Adet	1.837.186	5.945.623,75	2.469.236	6.379.845,52
BASKI ATÖLYESİ					
Matbua+ Zarf Üretimi	m²	21.064.420	12.391.503,08	16.974.460	13.149.845,33
TOPLU İĞNE - ATAŞ ATÖLYESİ					
Toplu İğne Üretimi	Kg	1.848	49.942,97	3.375	163.463,11
Ataş Üretimi	Adet	26.971.000		33.770.000	
TOPLAM			18.387.069,80		19.693.153,96

Kaynak : Basım İşletme Müdürlüğü 2016 yılı Faaliyet Bilgileri

2016 yılı üretim bilgileri bir önceki yıllara karşılaştırmalı olarak Tablo 16'da gösterilmiştir.

2016 Yılı Sektör Raporu

Tablo 16 - Basım İşletme Müdürlüğü Üretim Bilgileri

ATÖLYELER	Makine Adedi	Ölçü	2015 Gerçekleşen	2016	
				Program	Gerçekleşen
A-BASKI ATÖLYESİ					
1-Dizgi ve Kalıp İşleri					
Elektronik Dizgi	2	cm ²	181.347	250.000	163.250
Ofset Kalıbı	1	Adet	1.620	1.800	1.460
2-Baskı Makineleri Toplamı	9	Adet	28.227.081	44.837.760	19.741.922
Tabaka Ofset Toplamı (70x100cm)	5	Adet	4.433.328	13.200.000	1.495.494
T. Ofset	1	"	118.853	880.000	13.946
M. Ofset	1	"	621.705	1.760.000	408.648
N. Ofset	1	"	491.250	1.760.000	285.900
S. Ofset	2	"	3.201.520	8.800.000	787.000
Rotatif Toplamı(70x100cm)	4	Adet	23.793.753	31.637.760	18.246.428
Optiforma	1	"	7.224.468	6.779.520	5.347.201
Sürekli Form	3	"	16.569.285	24.858.240	12.899.227
3-Zarf İmal Makinesi	1	Adet	32.462.350	41.000.000	46.356.000
Baskı Atölyesi Toplam Çalışma Saati		Saat	8.188	13.080	6.560
B-CİLT ATÖLYESİ					
Föy	—	Adet	27.790.000	44.000.000	10.507.000
Blok	—	"	62.335	44.000	15.160
Koçan	—	"	2.780	22.000	20.000
Defter	—	"	0	0	0
Karne	—	"	0	0	0
Sürekli Form	—	"	87.857.000	88.000.000	68.388.250
Cilt Atölyesi Toplam Çalışma Saati		Saat	12.342	5.280	8.692
C-KLASÖR ATÖLYESİ	6				
Mekanizmalı Dar Klasör	—	Adet	220.098	500.000	594.080
Mekanizmalı Geniş Klasör	—	"	680.152	1.800.000	1.457.456
Bağlı Klasör (Karton)	—	"	56.550	250.000	51.000
Bağlı Klasör (PVC Kaplamalı) (*)	—	"	0	0	0
Klasör Toplamı	—	Adet	1.837.186	2.550.000	2.102.536
Klasör İmal Makinesi	1	Saat	1.023	2.550	2.266
Taslak ve Kaplama Makinesi	2	"	1.645	1.760	3.954
Etiket Makinesi	1	"	47	0	47
PVC Cep Kaynaklama Makinesi	1	"	952	1.952	1.943
Metal Bant Çakma Makinesi	1	"	858	2.128	2.137
Klasör Atölyesi Toplam Çalışma Saati		Saat	4.525	8.390	10.347
D-TOPLU İĞNE VE ATAŞ ATÖLYESİ	6				
Toplu İğne (*)	5	Kg	0	0	0
Ataş	1	Adet	26.971.000	60.000.000	33.770.000
T. İğne ve Ataş Atölyesi Toplam Çalışma Saati		Saat	1.317	1.400	1.685

Kaynak : Basım İşletme Müdürlüğü 2016 yılı Faaliyet Bilgileri

(*) PVC kaplı bağlı klasör ile toplu iğne malzemesi işletmemizce verilmek üzere piyasadan ürettirilmiştir.

iv. Kalite Kontrol

Devlet Malzeme Ofisi'nce, Ana Statü'sü gereği sağlamakla yükümlü olduğu malzeme ve hizmetlerin kamu yararı gözetilerek, kamu kaynaklarının etkin ve verimli bir biçimde kullanılması, savurganlığın önlenmesi, malzemelerin standart ve kalitesinin azami ölçüde sağlanması için kalite kontrol faaliyetleri yürütülmektedir.

Tablo 16'da gösterilen kalite kontrol faaliyetleri kapsamında yapılan, ara denetim, denetim ve tesellüme esas kabul muayeneleri kalite kontrol faaliyetlerimizin önemli bir bölümünü oluşturmaktadır.

Kamu kurumlarının katalog kapsamındaki alımlarında ürünün tesliminde kabul muayenesi işlemleri müşteri dairelerce yapılmaktadır. Bununla birlikte; gerekli görülen durumlarda üretim, teslimat öncesi ve teslimat sonrası süreçlerde uygunluk denetimleri yapılarak malzemenin öngörülen kalitede tam, sağlam ve çalışır şekilde müşteriye teslim edilmesi sağlanmaktadır.

Taşıt grubundan, iş makineleri ve üst yapı olarak alınan araçlar, teknik şartnameleri ve sipariş şartlarında belirtilen özelliklerine uygunluğu ve üst yapı fonksiyonları yönünden denenmek ve test edilmek suretiyle muayene edilmektedir.

Stoklarımızda mevcut tüm malzemelerin alımında malın kabulüne esas tesellüm muayeneleri yapılmakta ve bu malzemeler, teknik şartnamelerine uygunlukları onaylandıktan sonra satışa sunulmaktadır. Ayrıca teklif edilen malzemelerin ihale dokümanında belirtilen özelliklere uygunluğunun kontrolü de yapılmaktadır.

İmalat süreci gerektiren alımlarda geri dönüşü olmayan hataların ortaya çıkmasını önlemek, imalat tamamlandıktan sonra teslim süresinde gecikmelere meydan vermemek ve hataların zamanında giderilmesini sağlamak amacıyla -imalat tamamlandıktan sonra kontrol imkânı olmayan durumlarda- malın ihale dokümanında belirtilen nitelik, nicelik, kalite ve özelliklere uygun olarak üretilip üretilmediğinin tespiti için ara denetim de yapılmaktadır.

2016 yılı kalite kontrol faaliyet sonuçlarına ilişkin bilgiler Tablo 17'da gösterilmiştir.

2016 Yılı Sektör Raporu

Tablo 17 - Kalite Kontrol Faaliyetlerine İlişkin Bilgiler

FAALİYETLER	MUAYENE BİLGİLERİ					KONTROL ÇALIŞMALARI		TEKNİK ŞARTNAME ÇALIŞMALARI	
MALZEME GRUPLARI	Parti Rapor Sayısı	Malzeme Çeşidi	Ret	Kabul	Ret Oranı	Teklif İnceleme/Ürün Değerlendirme Sayısı	Ara Denetim Sayısı	Yeni Şartname Hazırlama	Revizyon
Kâğıt-Karton-Kırtasiye (Stok Malzemeleri)	256	256	12	244	%4,7	70	6	4	3
Temizlik Malzemesi (Stok Malzemeleri)	588	588	16	572	%2,7	10	—	—	2
Tekstil Malzemesi (Katalog Ürünleri)	39	88	15	73	%17,0	—	—	—	—
Büro Malz.ve Mak. (Stok ve Müteferrik Malz.)	30	30	1	29	%3,3	38	—	—	2
Büro Malz. ve Mak. (Katalog Ürünleri)	619	1.095	189	906	%17,3	3	—	—	—
Büro Mef. ve Hast. Malz. (Katalog Ürünleri)	2.971	14.697	489	14.208	%3,3	29	—	—	—
Nakil Vasıtaları (Bisiklet Hariç)	2.120	9.135	488	8.647	%5,3	—	7	9	6
TOPLAM	6.623	25.889	1.210	24.679	%4,7	150	13	13	13

Kaynak : Kalite Kontrol Daire Başkanlığı

Devlet Malzeme Ofisinin 2016 yılı faaliyet sonuçları ile ilgili toplu bilgiler bir önceki yıl ile karşılaştırılmalı olarak Tablo 18'de gösterilmiştir.

Tablo 18 - 2016 Yılı Faaliyet Sonuçları

	Birim	31/12/2015 İTİBARIYLA GERÇEKLEŞME	31/12/2016 İTİBARIYLA GERÇEKLEŞME	DEĞİŞİM (%)
Gayri Safi Satış Hasılatı	₺	3.545.815.560,15	3.738.049.177,75	5,42
Gayri Safi Hasılat Üzerinden Ödenen Hazine Payı	₺	67.849.990,21	77.030.242,29	13,53
Net Satışlar	₺	3.477.965.569,94	3.661.018.935,46	5,26
Satışların Maliyeti	₺	3.282.064.922,47	3.442.655.212,70	4,89
Brüt Satış Kârı	₺	195.900.647,47	218.363.722,76	11,47
Faaliyet Giderleri	₺	112.797.442,79	132.711.993,99	17,66
Faaliyet Kârı	₺	83.103.204,68	85.651.728,77	3,07
Diğer Faaliyetlerden Olağan ve Olağandışı Gelir ve Kârlar	₺	124.977.079,07	130.814.613,60	4,67
Diğer Faaliyetlerden Olağan ve Olağandışı Gider ve Zararlar	₺	4.605.393,28	5.427.728,80	17,86
Dönem Kârı	₺	203.474.890,47	211.038.613,57	3,72
Yatırım	₺	5.037.326,14	11.061.482,99	119,59
Üretim	₺	18.387.069,81	19.693.153,96	7,10
Alımlar	₺	3.283.319.847,55	3.440.975.030,29	4,80
Stoklar	₺	88.918.229,55	83.429.750,11	-6,17
Brüt Satış Kâr Yüzdesi	%	5,97	6,34	6,20
Faaliyet Kâr Yüzdesi	%	2,45	2,40	-2,04
Personel Sayısı		987	998	1,11

Kaynak: Muhasebe Daire Başkanlığı

g. 2016 Yılında Yürütülen Önemli Çalışmalar

Genel Müdürlüğümüzün yürüttüğü temel faaliyetlerinin yanında, gerek Onuncu Kalkınma Planı ve Öncelikli Dönüşüm Programı gibi üst belgelerde Genel Müdürlüğümüz sorumluluğuna verilmiş eylemler ve gerekse 2015-2019 Dönemi Stratejik Planında yer alan amaç ve hedefler doğrultusunda 2016 yılında yürütülen bazı önemli çalışmalara aşağıda yer verilmiştir.

i. Faaliyet Konularının Geliştirilmesine Yönelik Çalışmalar

- **Akaryakıt Alımları**

Kamu kurum ve kuruluşlarının akaryakıt ihtiyaçlarının toplu alım yöntemiyle karşılanmasına yönelik gerekli izinlerin alınması için Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) ve Rekabet Kurumuyla 2015 yılı başından itibaren yazışmalara başlanmıştır.

2015 yılında Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan (EPDK), Genel Müdürlüğümüzce, kamu kurum ve kuruluşlarının taşıt ve iş makinelerine yönelik akaryakıt ihtiyaçlarının karşılanması amacı ile finansal aracılık hizmeti sunulmasının planlandığı dolayısı ile finansal aracılık hizmetleri uygulamasında; Genel Müdürlüğümüzün, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun "Petrol Piyasasında Elektronik Sistemlerle Kullanıcılara Yapılacak Akaryakıt Satışları İçin Sunulacak Finansal Aracılık Hizmetlerine İlişkin Usul ve Esaslar"a ilişkin Kararı kapsamında "sermaye şirketi" statüsünde kabul edilip edilemeyeceği hususunda görüş sorulmuş ve EPDK ve Rekabet Kurumuyla yazışmalara bu kapsamda devam edilmiş olup, çalışmalar sürdürülmektedir.

- **Giyim Eşyası Alımları**

Kamu kurum ve kuruluşlarının ortak ihtiyaç konusu olan ve yoğun olarak talep edilen giyim eşyaları ve tamamlayıcı aksesuarların, kamu yararı gözetilerek, etkin ve verimli bir şekilde karşılanması amacıyla, faaliyet konularımıza «giyim eşyaları ve tamamlayıcı aksesuarları» ilave edilmiş ve 2016 Nisan ayında II Nolu Satınalma Daire Başkanlığı bünyesinde "Giyim Eşyaları ve Aksesuarları Şube Müdürlüğü" kurulmuştur.

2016 yılsonu itibariyle toplam tutarı 21,7 milyon TL olan 26 ihale gerçekleştirilmiştir.

- **Taşıt Kiralama Hizmeti Alımı**

Kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet aracı kiralama hizmetlerinin toplu alım yöntemiyle karşılanmasına yönelik çalışmalar 2016 yılı içerisinde tamamlanmış ve 2017 yılı içerisinde taşıt kiralama hizmeti verilmeye başlanılmıştır.

Ankara ilinde bulunan Kamu Kurum ve Kuruluşlarının; Türkiye genelinde bulunan birimlerinin de ihtiyaçları dâhil olmak üzere, yerlilik oranı taşıyan 300 adet muhtelif binek aracı için Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. firması ile “Taşıt Kiralama Protokolü” akdedilmiştir.

Ayrıca kamu kurumlarının ihtiyaçlarına binaen «Ticari Araç» ve «İş Makineleri»nin kiralanmasına ilişkin çalışmalar başlatılmıştır.

ii. Katalog Sisteminin İşleyişi ve Geliştirilmesine Yönelik Çalışmalar

• Genel Katalog

Katalog ilan ve sözleşmelerinde ve başvurularda tedarikçiler lehine iyileştirme ve geliştirmeler yapılmış olup bu kapsamda, “Açık Satışlara Ait Satınalma Sözleşmesi” ile “Taşıt ve İş Makineleri Protokolleri”nde, müracaatta istenilen evrak sayıları azaltılmış, sözleşme geçerlilik süreleri ve katalog başvuru süreleri uzatılmıştır.

“Kataloga Alınacak Malzeme Çeşitleri Listesi”nin düzenlenmesi kapsamında yürütülen çalışmalar sonucunda; malzeme çeşitleri listesine yeni ürünler ilave edilmiş, bir kısım ürün gruplarına ait kırılımlar revize edilmiş ve yeni kırılımlar eklenmiştir.

Bu kapsamda 2016 yılsonu itibariyle;

- 1.932 olan kırılım sayısı 1.993’e,
- 290 olan katalog sözleşmesi ve protokol imzalanan firma sayısı 339’a
- 13.187 olan ürün sayısı ise 17.569’a, ulaşmıştır.

• KOBİ Kataloğu

“KOBİ’lerin kamu alımlarındaki paylarının arttırılması ve yerli üretimin desteklenmesi” amacıyla KOSGEB ile protokol yapılmıştır.

Söz konusu Protokol doğrultusunda 19.12.2016 tarihinde KOBİ Kataloğu uygulamaya konulmuştur.

KOBİ Kataloğu, Cazibe Merkezleri Programı kapsamı dışında kalan 58 ile yayılmıştır.

KOBİ'lere Genel Katalog sistemine nazaran çeşitli avantajlar getirilmiştir.

- **Cazibe Merkezleri Kataloğu**

Kamu alımları yoluyla bölgesel kalkınmanın teşvik edilbilmesi amacıyla, Cazibe Merkezleri Programı kapsamında yer alan 23 ilde (Adıyaman, Ağrı, Ardahan, Batman, Bayburt, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Gümüşhane, Hakkâri, Iğdır, Kars, Malatya, Mardin, Muş, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak, Tunceli ve Van) ilgili ticaret ve/veya sanayi odalarıyla da işbirliği yapılmak suretiyle toplantılar yapılmış ve bölgede faaliyet gösteren firmalara bilgi verilerek katalogda yer almaya davet edilmişlerdir.

Cazibe Merkezleri Kataloğu 13.02.2017 tarihinde uygulamaya konulmuştur.

Kamu alımlarının bölgesel kalkınmayı desteklemesi ve bu illerde üretim gerçekleştiren firmaların ulusal ve uluslararası düzeyde rekabet edebilecek hale gelerek istihdama katkı sağlamaları amaçlanmaktadır.

- **Tekno Katalog**

“Kamu Alımları Yoluyla Teknoloji Geliştirme ve Yerli Üretim Programı” kapsamında kamu alımlarıyla; yeniliği, yerlileşmeyi, teknoloji transferini ve girişimciliği desteklemek amacıyla Tekno Katalog uygulaması geliştirilmiştir.

Yapılan düzenlemelerle, Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde devlet teşvikleri veya öz kaynakları ile Ar-Ge yapan firmaların; kamu pazarına dâhil olabilmeleri için ölçeklerine göre özel kolaylıklar getirilmiştir.

Çalışmalar çerçevesinde; ürünler için kamu pazarına kolay ulaşım ve hızlı satış imkânı sağlayarak ürünlerin ticarileştirme ve markalaşma süreçlerine katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

iii. Tedarik Sisteminin Geliştirilmesine Yönelik Çalışmalar

- **Kurumsal Kaynak Planlaması Projesi**

Kurumsal Kaynak Planlama Yazılımının üst versiyona geçirilmesi çalışmalarına 2016 yılında başlanmıştır. Genel Müdürlüğümüzde de bütünleşik e-tedarik sisteminin 2019 yılsonu itibariyle bütün bileşenleriyle devreye alınması planlanmaktadır.

- **Yerli Malı ile İlgili Çalışmalar**

Orta ve Yüksek Teknolojili Sanayi Ürünleri Listesinde yer alan yerli ürünler ile Pardus İşletim Sistemli ürünler için yıl boyunca kataloga başvuru imkânı sağlanmıştır.

Yerli Malı Belgesi olan ürünlerin üzerine e-Satış Portalımızda ürünlerin görüntülenmesinde öncelik verilerek “yerli ürün” ibaresi eklenmektedir.

Ayrıca, KOBİ ve Cazibe Merkezleri Kataloğunda yer alan tüm ürünler için daha düşük oranda hizmet bedeli belirlenmiştir.

- **Türk Lirasına Geçiş Çalışmaları**

Dövizle yapılan alımlarla ilgili olarak, katalog ilan ve sözleşmelerinde ve yurt içi alımlarımıza esas teşkil eden ticari şartnamelerimizde, “isteklilerin tekliflerini gösteren fiyatlar ve bunların toplam tutarlarını Türk Lirası olarak vermesi, sözleşme konusu işin ödemelerinde Türk Lirası kullanılması ve ödemeye esas para biriminin Türk Lirası olması” yönünde düzenlemeler yapılmıştır.

iv. Tanıtım Faaliyetlerine Yönelik Çalışmalar

- **Sektör Toplantıları**

Ekim 2016’da “Taşıt / Üst Yapılı Taşıt ve İş Makineleri Sektör Toplantısı”, Kasım 2016’da Ofis Mobilyaları Sanayi ve İşadamları Derneği (OMSİAD) ile “DMO-OMSİAD Sektör Toplantısı” gerçekleştirilmiştir.

2016 yılında başlayan ve devam eden «Müşterin Kamu Olsun» konulu toplantılarla ise 28 ilde firmalara DMO ve alım süreçleri hakkında bilgiler verilmiştir.

- **Kamuda Akıllı Satınalma Konferansları**

Kamu alımı için tahsis edilen kaynakların etkin ve verimli bir şekilde kullanılması, alımlar için ayrılan iş gücü, zaman ve diğer maliyetler bakımından tasarruf sağlanması, merkezi ve toplu alımın avantajları, kontrol ve denetim kolaylıkları, ürünlerin standart ve uygun fiyatlarla temini, Genel Müdürlüğümüz mevzuatı, uygulamaları tedarik usulleri ile hizmetlerimiz hakkında detaylı bilgilerin kamu kurum ve kuruluşlarıyla paylaşıldığı Kamuda Akıllı Satınalma Konferansları gerçekleştirilmiştir.

2016 yılında, Konya, Antalya, Muğla, Kayseri, Gaziantep, Elazığ, Trabzon, İstanbul (Belediyeler), Kocaeli ve Balıkesir illerinde gerçekleştirilen 10 konferansa, 1.515 kamu kurum ve kuruluşunun 2.919 temsilcisi katılım sağlamıştır.

- **Müşteri Ziyaretleri**

Genel Müdürlüğümüzce pazarlama faaliyetleri kapsamında müşteri ilişkilerini geliştirme ve mevcut müşteri portföyünü genişletme yönünde pazarlama ve tanıtım faaliyetlerine ağırlık verilmekte ve müşteri ziyaretleri gerçekleştirilmektedir.

Bu kapsamda, 2016 yılında satış birimlerimizce toplam 2.122 ziyaret gerçekleştirilmiştir.

Bu ziyaretlerde aktif müşteriler ve potansiyel müşteriler ile kurumsal iletişim ve ilişkilerden sorumlu Genel Müdürlüğümüz Yöneticileri belirlenerek, müşterilere yapılacak ziyaret ve etkinlikler çerçevesinde DMO’nun faaliyetlerine ilişkin gerekli bilgilendirmeler yapılmaktadır. Bu ziyaretlerin gerçekleşme durumları ile sonuçları periyodik olarak raporlanmakta ve müşterilerin talep, öneri ve şikâyetleri değerlendirilerek çözümler geliştirilmektedir.

v. Yurtiçi ve Yurtdışı İşbirliği Çalışmaları

- **KOSGEB ile imzalanan İşbirliği Protokolünün Revize Edilmesi**

Genel Müdürlüğümüz ile Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) arasında 24/06/2013 tarihinde imzalanan “İşbirliği Protokolü”; KOBİ’lerin DMO tedarikçisi olabilmelerine yönelik yeni stratejiler ve yöntemler geliştirilmesi ve bu doğrultuda tarafların bilişim sistemlerinin karşılıklı olarak paylaşılması’ amacı ile revize edilerek 25/08/2016 tarihinde imzalanmış ve bu protokol doğrultusunda hazırlanan KOBİ Kataloğu uygulamasına ilişkin bilgilendirme duyurusu web sitemizde yayımlanmaya başlanmıştır.

- **TÜBİTAK ile imzalanan İşbirliği Protokolü**

Yerli ürün kullanılmasına ilişkin 2011/13 sayılı Başbakanlık Genelgesi kapsamında kamu alımlarında yerli isteklilerin desteklenmesi ve yerli ürün kullanımı konusunda DMO ve TÜBİTAK arasında İşbirliği Protokolü imzalanmıştır.

Protokol doğrultusunda, kamu kurumları, Ofisimizden yapacakları masaüstü, dizüstü, ince istemci, iş istasyonu tümleşik ve mini bilgisayar alımlarında, yerli işletim dağıtımı olan ve ücretsiz olarak temin edilebilen Pardus İşletim Sistemini tercih edebileceklerdir. Müşteri veya tedarikçilerin talep etmeleri halinde sistemin kurulumu ve kullanımı için gerekli her türlü eğitim materyali Pardus Portalı üzerinden TÜBİTAK tarafından sağlanacaktır.

vi. İç Kontrol Sisteminin Oluşturulması ve İç Denetim Çalışmaları

- **İç Kontrol Sisteminin Oluşturulması Çalışmaları**

Resmi Gazetede yıllık olarak yayımlanan Genel Yatırım ve Finansman Programı Hakkında Kararların ilgili maddelerinde Kamu İktisadi Teşebbüslerinde İç Kontrol Sisteminin oluşturulmasına ilişkin esaslar belirlenmiştir. Bu çerçevede 2016 yılında;

- Genel Müdürlüğümüzde İç Kontrol Sisteminin kurularak, takibi ve raporlama sisteminin oluşturulması ve bu süreçte yapılacak işlerde ihtiyaç duyulacak danışmanlık ve eğitim hizmetlerini de kapsayacak şekilde bir iç kontrol yazılımı temin edilmiştir.
- İç kontrol çalışmalarını yürütecek bir “İç Kontrol Proje Ekibi” kurulmuş ve belirlenen Proje Takvimi çerçevesinde proje ekibine İç Kontrol eğitimleri verilmiştir ve çalışmalara başlanılmıştır.
- İç Kontrol Sisteminin oluşturulması çalışmalarına 2017 yılı içinde de devam edilmektedir.

- **İç Denetim Biriminin Kurulması**

14.04.2016 tarihli Ana Statü değişikliği kurumumuzda doğrudan Genel Müdür'e bağlı bir birim olarak "İç Denetim Birim Başkanlığı" kurulmuş ve iç denetçilerin görevlendirmeleri yapılmıştır.

5. DMO'NUN DÜNYADAKİ BENZER KURUMLARLA KARŞILAŞTIRILMASI

Dünyada en iyi satınalma uygulamalarından sayılan, Ofise benzer yapıda satınalma kurumu bulunduran veya yenilikçi tedarik politikaları takip eden 24 ülkeye ait bilgilerin yer aldığı, "Kamu Alımları ve Merkezi Tedarik Hizmetlerinde Ülke Uygulamaları Ön Araştırma Raporu"nun 2013 yılında tamamlanmasını müteakip, ülkemiz ile Ön Araştırma Raporu kapsamındaki 13 ülkeye ait, kamu alım sistemi, kurumsal yapı, faaliyet alanı, tedarik sisteminin işleyişi ve diğer bilgiler başlıkları altında, daha detaylı bilgilerin yer aldığı "Dünyada ve Türkiye'de Kamu Alımları ve Merkezi Tedarik Hizmetlerinde Ülke Uygulamaları Kitabı" yayımlanarak, kamu kurum ve kuruluşlarına dağıtımı yapılmış ve İnternet Sitemizde yayına alınmıştır.

Genel Müdürlüğümüzün ilk yayını olan Dünyada ve Türkiye'de Kamu Alımları ve Merkezi Tedarik Hizmetlerinde Ülke Uygulamaları Kitabı'nda da yer aldığı üzere, dünya genelinde birçok ülkede merkezi satın alma kurumu bulunmakta ve kamu alımlarının merkezileşmesi yönünde bir eğilim görülmektedir.

Merkezi satın almaya yönelik bu eğilimin temelinde; merkezi alım yoluyla daha hızlı, verimli, şeffaf ve rekabetçi bir tedarik sisteminin geliştirilebilmesi ve toplu alımların getirdiği fiyat avantajı ile kamu kurumları için bütçe tasarrufu ve daha verimli kaynak kullanımı sağlanabilmesi etkili olmuştur.

Araştırma kapsamındaki ülkelerde ayrıca; kamu alım prosedürlerinin büyük ölçüde çevrimiçi olarak gerçekleştirildiği gözlenmektedir. Gerek müşteriler gerekse tedarikçiler işlemlerinde elektronik tedarik araçlarını sıklıkla, etkin ve güvenli bir şekilde kullanabilmektedir. Elektronik yolla yapılan kamu alımları, müşterilerine işlem süresinin kısaltılması ve kolaylaştırılması, maliyetin düşürülmesi ile raporlama ve değerlendirme sistemiyle mal alım sürecinin kontrolünde şeffaflık sağlanması gibi avantajlar sağlamaktadır.

Bu çerçevede; Fransa, Avusturya, İngiltere ve Portekiz, gelişmiş elektronik tedarik uygulamalarına sahip ülke örneklerindendir. Kore Cumhuriyeti ve İtalya ise tedarik sistemlerini bütünüyle elektronik ortama taşıyabilmiş ülkelerdendir.

E-ilan, e-ihale, e-teklif, e-satınalma, e-pazar gibi elektronik tedarik araçlarından birisi de akıllı ödeme (smart pay) uygulamasıdır. Fransa, İngiltere, ABD'de kamu alımlarında ödeme yapmakta kullanılan akıllı kartlar, önemli zaman ve kaynak tasarrufu sağlamaktadır.

“Çerçeve anlaşmalar” neredeyse tüm dünyada kullanılan temel tedarik araçlarındandır. Kore Cumhuriyetindeki “Çoklu İhale Sistemi”, İtalya’daki “Çerçeve Sözleşmeler ve Çerçeve Anlaşmalar”, ABD’deki “Çok Kurumlu Sözleşmeler, Sonu Açık Çerçeve Anlaşmalar” uygulanmakta olan çerçeve anlaşma örneklerindendir.

Küresel ısınma, artan enerji ihtiyacı, su-hava-toprak kirlilikleri gibi olumsuz çevresel değişimler hükümetleri “yeşil tedarik politikaları” geliştirmeye zorlamıştır. Yeşil tedarik, ülkeler tarafından, çevre koruması alanında ekonomi ve ikincil politika ile verimlilik hedeflerine ulaşılması amacıyla her geçen gün daha çok kullanılmaktadır. AB ülkelerinde, özellikle taşımacılık, inşaat, kırtasiye ve gıda sektörleri için “yeşil tedarik” ve çevre dostu mal ve hizmetlerin alımı yönünde belirgin bir farkındalık ve eğilim vardır. İhale ilanlarında yeşil tedarik kapsamındaki ürünlere kullanıcının ilgisini çekmek amacıyla ayrı işaret ve imgeler yerleştirilmiş, devlet politikalarıyla yeşil tedarik özendirilmiştir. Örneğin, Finlandiya’da, bir çerçeve anlaşma, merkezi satınalma organı Hansel Oy tarafından belirlenmiş iki ya da daha fazla ölçüte ilişkin çevresel etmenleri içeriyorsa, Hansel’in “çevre dostu etiketi” konulmaktadır.

Kamu satınalma kurumları aracılığıyla veya merkezi yönetim düzeyinde bir strateji ya da politika geliştirmiş olan 26 OECD üye ülkesinden 18’i (%69), yeşil tedariki destekleme strateji ya da politikalarının sonuçlarını, 15’i (%58) ise KOBİleri destekleme politikasının sonuçlarını, 9’u (%35) ise yenilikçi mal ve hizmet teşvik etme politika ya da stratejilerinin sonuçlarını izlemektedir.

Pek çok ülke uygulamasında; “tedarik hizmeti”, ayrı bir uzmanlık, hatta meslek alanı olarak kabul edilmekte; bu kapsamda yoğun eğitim programları sunulmaktadır. Ayrıca, tedarik sisteminin etkin kullanımı ve çalışan profilinin geliştirilmesi için de personel ve kullanıcılara yönelik eğitim faaliyetleri düzenlenmektedir. Araştırma kapsamında yer alan bazı ülkelerin kamu alım sistemleri ile ilgili özet bilgiler aşağıda sunulmaktadır.

- **Amerika Birleşik Devletleri**

Beyaz Saray Yönetim ve Bütçe Ofisi bünyesindeki Federal Tedarik Politikası Ofisi, kamu alımları alanında düzenleyici ve politika belirleyici kurumdur. GSA, Federal Alım Servisi (FAS) ile federal kurumların ihtiyaçlarını karşılamakta, Kamu Binaları Servisi (PBS) ile de tarihi federal mülklerin korunmasını sağlamaktadır. Federal kurumların bünyesinde ayrıca satınalma birimleri bulunmakta olup kamu kurumlarının GSA hizmetlerinden faydalanmaları isteğe bağlıdır. GSA e-tedarik araçlarından “GSA Otomotiv” in kullanımı federal kurumlar için zorunludur.

- **Almanya**

Almanya'da kamu alım sistemi yarı merkezi bir yapıya sahiptir. Ülkede, merkezi satınalma alanında faaliyet gösteren birden çok kurum ve kuruluş olmasına rağmen bunların en önemlisi Federal İçişleri Bakanlığına (BMI) bağlı Federal İçişleri Bakanlığı Tedarik Dairesi'dir (BeschA). Faaliyet gösteren diğer satınalma kurumları ise Maliye, Savunma, Ekonomi ve Enerji Bakanlıklarının alt birimleridir. Almanya'da ilandan sözleşmeye kadar ihale sürecinin tamamı Almanya Federal e-Tedarik Platformu (e-Vergabe) üzerinden elektronik ortamda yürütülebilmektedir. Bütün müşterilerin platform kapsamındaki çerçeve anlaşmaları kullanmaları, federal müşterilerin ise limit üstü alımlarını BeschA aracılığı ile yapmaları zorunludur.

- **Avusturya**

Avusturya, kamu alım sisteminin işleyişi bakımından Avrupa'daki en iyi uygulama örneklerinden biridir. Avusturya Maliye Bakanlığı kamu alım mevzuatının düzenlenmesinden sorumlu kurum, Bakanlığa bağlı Federal Tedarik Kurumu (BBG), merkezi tedarik organıdır. Federal birimler (merkezi idareler) ve bakanlıklar eğer aynı ürünü daha uygun şartlarda alamıyorlarsa, BBG aracılığıyla satın almak zorundadırlar. Diğer bölgesel ve yerel birimlerde ise bu zorunluluk yoktur; alımlar yerel yönetimler tarafından yapılabilmektedir.

- **Finlandiya**

Ülkede tedarik politikasının belirlenmesinden sorumlu kurum Finlandiya Maliye Bakanlığıdır. Merkezi idareye hizmet veren Hansel Oy ve yerel kamu kurumlarına hizmet veren Kuntahankinnat Oy, ülkenin merkezi satınalma organlarıdır. Kamu kurumları, ihtiyaç duydukları mal ve hizmetleri, kendileri tedarik edebilecekleri gibi, kamu kurumları adına tedarik hizmeti yürüten merkezi satınalma organları aracılığıyla da karşılayabilirler. Kurumların, alımlarında merkezi satınalma organlarını veya bu kuruluşların sunduğu araçları tercih etmeleri kural olarak isteğe bağlıdır. Ancak bazı mal ve hizmetlerin alımının, ortak tedarik süreçleri kapsamında yapılan çerçeve anlaşmalar üzerinden yapılması zorunludur.

- **Fransa**

Ekonomi ve Maliye Bakanlığına bağlı olarak faaliyetlerini sürdüren Devlet Tedarik Servisi (SAE) güvenlik ve savunma harcamaları hariç kamu alım politikalarını belirleyen ve uygulamaya yönelik düzenlemeler yapan kuruluştur. Ülkedeki merkezi tedarik hizmetlerini sunan köklü kurum ise Kamu İhale Grupları Birliği (UGAP)'dir. Fransa'da, kamu kurumlarının satınalma birimleri bulunmakta; kurumlar ihtiyaç duydukları mal ve hizmetleri, kendileri tedarik edebilecekleri gibi, kamu kurumları adına tedarik hizmeti yürüten merkezi satınalma organları aracılığıyla da karşılayabilmektedir. Ancak kamu kurumlarının "kamu hizmetleri için hafif araç alımı" konusunda UGAP hizmetlerini kullanmaları zorunludur.

• İngiltere

İngiltere’de Bakanlar Kurulu bünyesinde kurulan Verimlilik ve Reform Grubu (ERG) kamu alımlarıyla ilgili toplumsal ve çevresel hedefler doğrultusunda politika ve strateji belirlerken; Kraliyet Ticaret Servisi (CCS) ise bu stratejilere uygun olarak çerçeve anlaşmaları hazırlayıp tedarik hizmetlerini yürütmektedir. Merkezi tedarik hizmeti veren başka bir kamu kurumu bulunmamaktadır. Ayrıca, kamu kurum ve kuruluşlarının bünyesinde ayrı satınalma birimleri (tedarik ofisleri) mevcut değildir. Kamu alımlarında tasarrufları en üst seviyeye çıkarmak amacıyla sistem tam olarak merkezileştirilmiştir. Ülkede kamu alımları büyük ölçüde, CCS tarafından yapılan çerçeve anlaşmalar yolu ile gerçekleştirilmektedir.

• İtalya

İtalya, Avrupa Birliği e-devlet standartlarına göre güçlü bir e-devlet altyapısına sahiptir. Ülkede elektronik tedarik sistemi de söz konusu e-devlet yapısıyla bütünleşik bir şekilde faaliyet göstermektedir. Ekonomi ve Maliye Bakanlığı (MEF), kamu alımları konusunda her türlü düzenlemekten sorumludur. CONSIP, ülkedeki merkezi satınalma organıdır. Ülkede kamu e-tedarik mekanizmasını hayata geçiren CONSIP, Elektronik Pazaryeri’ni (MEPA) de yönetmektedir. Merkezi idareler, Maliye Bakanlığı belirli mal ve hizmet alımlarını CONSIP üzerinden yapmak zorundadır; diğer kamu idareleri (yerel yönetimler, üniversiteler, denetleyici/düzenleyici kurumlar vb.) ise çerçeve anlaşmalarda belirlenen kalite/fiyat şartlarına uymaları koşuluyla kendi ihalelerini gerçekleştirebilmektedir.

• Kore Cumhuriyeti

Kore Cumhuriyeti tedarik sistemi, birçok yönüyle iyi bir örnek teşkil eden güçlü bir merkezi yapıdadır. Kamu tedarik politikasının belirlenmesinden sorumlu kuruluş Kore Cumhuriyeti Strateji ve Maliye Bakanlığı’dır (MOSF). Kamu Tedarik Hizmetleri Kurumu (PPS), MOSF’ye bağlı olarak hizmet vermekte olan merkezi satınalma organıdır. Ülkede belli bir limitin altındaki kamu alımları, ulusal ihale mevzuatına göre ihtiyaç sahibi kuruluşlar tarafından gerçekleştirilmektedir. Söz konusu limitin üstündeki alımlarda; merkezi kamu kurumlarının PPS tedarik araçlarını kullanmaları zorunluluğu bulunmaktadır; diğer taraftan çerçeve anlaşma kapsamında yer alan ürünlerin PPS aracılığı ile alımı yerel yönetimler için de zorunludur.

Kore kamu ihale sisteminin temelini “Kore Çoklu İhale Sistemi” (K-MAS) kapsamında yapılan sözleşmeler ve PPS tarafından işletilen “Kore Çevrimiçi e-Tedarik Sistemi” (KONEPS) oluşturmaktadır. Ülkedeki toplam kamu alımlarının tamamına yakını kurum ve kurumun yönettiği KONEPS üzerinden gerçekleştirilmektedir.

Kamu-özel işbirliği projelerine, kâr amacı gütmeyen kuruluşlara ve çiftlik/balıkçılık kooperatiflerine e-ihale hizmetleri sunan bir platform olan KONEPS, sunmuş olduğu şeffaf ve verimli e-tedarik hizmetinden daha fazla yararlanılmasını sağlamak için, Ekim 2013 tarihinde özel sektöre açılmıştır.

Ülkelerin tedarik sistemlerine ilişkin özet veriler Tablo 19 ve Tablo 20’de yer almaktadır.

Tablo 19 - Merkezi Satınalma Organlarının İdari Yapılar

ÜLKELER	SATINALMA KURUMU	BAĞLI OLDUĞU KURULUŞ	MÜŞTERİ KAPSAMI	ALIM ZORUNLULUĞU	HİZMET BEDELİ
Türkiye	Devlet Malzeme Ofisi	Maliye Bakanlığı (politika belirleyici)	Merkezi, yerel, diğer kamu kuruluşları	Tüm müşteriler için tercih isteğe bağlıdır.	Müşterilerden ve tedarikçilerden ürün gruplarına göre değişen oranlarda, hizmet bedeli alınmıyor.
Finlandiya	Ülkede Hansel ve Kuntahankinnat başta olmak üzere birçok MSO bulunmaktadır.	Hansel Maliye Bakanlığı'nın, Kuntahankinnat ise Yerel ve Bölgesel Yönetimler Birliği'nin ilgili kuruluşlarıdır.	Merkezi idare	Devlet Bütçe Kanunu'nun 22. maddesi hükümleri uyarınca gerçekleştirilen mal ve hizmet alımlarının, ortak tedarik süreçleri kapsamında yapılan çerçeve anlaşmalar üzerinden alımı zorunludur.	Müşteriden hizmet bedeli alınmamaktadır. Tedarikçilerden ise Hansel ortalama % 1,50, Kuntahankinnat ise ortalama % 1 oranında hizmet bedeli almaktadır.
Fransa	Kamu ihale Grupları Birliği-UGAP (MSO)	Ekonomi, Maliye ve Sanayi Bakanlığı- MINEFI (politika belirleyici)	Merkezi, yerel, diğer kamu kuruluşları	UGAP üzerinden; "devlet hizmetleri için öngörülen hafif araçların" alımı konusunda zorunluluk bulunmaktadır. İlgili Bakanlık tarafından belirlenmiş ürün gruplarında, merkezi yönetimin merkez ve taşra teşkilatları için SAE üzerinden alım zorunluluğu vardır. Diğer kamu kurumlarının çerçeve anlaşmalarına katılımları isteğe bağlıdır.	UGAP üzerinden yapılan alımlarda, müşterilerden ürün ve kategoriye göre farklılaşmakla birlikte ortalama % 6 civarında hizmet bedeli alınmıyor. Tedarikçilerden Ocak 2013 ten beri hizmet bedeli alınmamaktadır. SAE üzerinden yapılan alımlarda, hizmet bedeli alınmıyor.
İngiltere	Kraliyet Ticaret Servisi- CCS (MSO)	Bakanlar Kurulu (Cabinet Office) Verimlilik ve Reform Grubu (politika belirleyici)	Merkezi, yerel, diğer kamu kuruluşları	Kamu kurum ve kuruluşları için zorunludur.	Tedarikçilerden % 0,33 hizmet bedeli alınmıyor. Müşterilerden hizmet bedeli alınmıyor.
İtalya	Consip S.p.A (MSO)	Ekonomi ve Maliye Bakanlığı- MEF (politika belirleyici)	Merkezi, yerel, diğer kamu kuruluşları	MEF'in belirlediği belli mal ve hizmet grupları için kamu kurumlarının alım zorunluluğu bulunmaktadır.	Müşterilerden gerektiğinde hizmet bedeli alınabilmekte, tedarikçilerden ise Ocak 2014'ten beri hizmet bedeli alınmamaktadır.
Kore Cumhuriyeti	Kamu Tedarik Servisi- PPS (MSO)	Strateji ve Maliye Bakanlığı- MOSF (politika belirleyici)	Merkezi, yerel, diğer kamu kuruluşları	Belli bir limitin üstü alımlarda PPS'de zorunlu, Yerel Yönetim kuruluşları için ise isteğe bağlıdır. Çerçeve anlaşma kapsamında yer alan ürünlerde ise yerel yönetimler için de zorunluluk bulunmaktadır.	Sumulan danışmanlık hizmetleri için müşterilerden %1, ihalelerden ise %0,5-1 arasında değişen hizmet bedeli alınmamaktadır. Platform kullanım bedeli olarak yıllık ~20\$ alınmamaktadır.

Kaynak : Kurumsal İşbirliği ve Dış İlişkiler Şube Müdürlüğü

Tablo 20 - Basım İşletme Müdürlüğü Üretim Bilgileri

ÜLKELER	KURULUŞ ADI	İŞ MODELİ	ÇERÇEVE ANLAŞMA	E-KATALOG	E-ÖDEME	E-PAZARYERİ	KAMU ALIM BANKA KARTI
Türkiye	DMO	Kâr amacı gütmektedir.	Yok	e-Talep yapılabilmektedir.	Yok	Yok	Yok
Finlandiya	HANSEL & KUNTAHANKINNAT	Kâr amacı gütmemektedir.	Var	e-Satış yapılabilmektedir.	Yok	Yok	Yok
Fransa	UGAP & SAE	Kâr amacı gütmemektedir.	Var	e-Satış yapılabilmektedir.	Var	Var	Var
İngiltere	CCS	Kâr amacı gütmemektedir.	Var	e-Satış yapılabilmektedir.	Var	Var	Var
İtalya	CONSIP	Kâr amacı gütmemektedir.	Var	e-Satış yapılabilmektedir.	Var [sistemden bağımsız]	Var [gelişmiş]	Yok
Kore Cumhuriyeti	PPS	Kâr amacı gütmemektedir.	Var	e-Satış yapılabilmektedir.	Var	Var [gelişmiş]	Yok

Kaynak : Kurumsal İşbirliği ve Dış İlişkiler Şube Müdürlüğü

SONUÇ

Ulusal ekonomilerde azımsanamayacak bir paya sahip olan kamu alımları; sunulan kamu hizmetinin devamlılığı ve hizmet kalitesinin arttırılarak toplumsal faydanın maksimizasyonu açısından kilit öneme sahiptir. Dolayısıyla toplumsal faydayı arttırmayı vadederek işbaşına gelen hükümetler, ulusal vergilerle finanse edilen kamu harcamalarını etkin, verimli ve iktisadi bir biçimde gerçekleştirmek zorundadırlar.

Kamu alımlarının ana fonksiyonu olan kamusal hizmetin devamlılığının sağlanmasının yanında; sektörel/bölgesel politikaların desteklenmesi, yerli ürünlerin teşviki, KOBİ'lerin korunması, sürdürülebilir büyümeye katkı sağlanması gibi ilave politikalara yaptığı katkı, hükümetlerin kamu alımlarına daha geniş çerçevede bakmalarına ve kamu alımlarının ulusal politika belgelerinde yer bulmasına neden olmuştur.

Ülkemizde de Onuncu Kalkınma Planı başta olmak üzere birçok üst belgede kamu alımları konusunda eylem planları oluşturulmuş bu kapsamda Maliye Bakanlığı ve KİK'in yanı sıra DMO'ya da görevler verilmiştir.

Dünyada kamu alımları konusundaki gelişmeleri yakından takip eden ve öncü ülkelerle işbirliği çalışmalarını günden güne geliştiren Genel Müdürlüğümüz, üst belgelerle kendisine tevdi edilen görevleri 2015-2019 Dönemi Stratejik Planındaki amaç ve hedeflerle içselleştirerek ülke menfaatleri adına en iyiye ulaşma gayretini devam ettirmektedir.

91 yıllık deneyimini dinamik yapısıyla birleştirerek, öncelikli olarak kamu kurumlarının toplu alım avantajından daha fazla yararlanmasını sağlamak amacıyla kamu alımları içindeki payını artırmayı hedefleyen DMO; diğer taraftan ulusal firmaların küresel ölçekte rekabet edebilirliklerine katkı sağlanmasını teminen yerli ürünlerin teşviki ve KOBİ desteği konularında da çalışmalarını planlı bir biçimde yürütmektedir.

Sonuç olarak, 2018 yılı sonuna kadar faaliyete geçirilmesi planlanan bütünleşik e-tedarik sistemiyle; kırtasiyeciliğin ve bürokrasinin azaltılması, tedarik süreçlerinin kısaltılması ve daha fazla kuruma, daha nitelikli hizmet sunulmasını; adil, şeffaf, hesap verebilir ve etkinlik rekabet ortamının sağlandığı bir ihale sisteminin oluşturulması hedeflenmektedir.

DEVLET MALZEME OFİSİ

Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü
İnönü Bulvarı No: 18 06570 Yücetepe
Çankaya / Ankara

0312 410 30 00

0312 418 71 28

dmo@dmo.gov.tr

www.dmo.gov.tr